

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). **Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.**
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. **Редакційна колегія:** Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. **Бюлетень підготували:** Т. Гранчак, О. Ворошилов. **Адреса редакції:** НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюллетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 27
(9 квітня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	23
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	36
ПОЛІТИКА	47
ЕКОНОМІКА	51
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ	54

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Переговори Президента України П. Порошенка з Президентом Республіки Польща Б. Коморовським

8 квітня Президент України П. Порошенко провів переговори з Президентом Республіки Польща Б. Коморовським, який перебуває в Україні з офіційним візитом.

За підсумками переговорів П. Порошенко наголосив, що Польща була, є і буде ключовим стратегічним європейським партнером Української держави.

П. Порошенко висловив переконання, що «завдяки ефективному двосторонньому діалогу між президентами та завдяки спільним зусиллям України та Польщі вдасться відновити мир на Донбасі та зробити значний поступ України в напрямі європейської інтеграції». «Проведені ...переговори додають нам впевненості в ефективній взаємодії між Україною і Польщею для імплементації Угоди про асоціацію, в яку Польща інвестувала дуже значний політичний капітал», – наголосив він.

За словами Президента України, Українська держава на сьогодні перебуває в складних умовах і взаємодія з Польщею забезпечує допомогу Україні в захисті суверенітету, територіальної цілісності й незалежності в умовах російської агресії. Президент відзначив створення спільної українсько-польсько-литовської бригади, яка вже незабаром розпочне тренування для набуття повних оперативних можливостей для виконання функцій з підтримання миру й безпеки.

Особливу увагу під час зустрічі було присвячено розгортанню в Україні миротворчої місії ООН, що відіграє надзвичайно важливу роль у деескалації конфлікту на Донбасі. «Якщо раніше ставлення до ідеї миротворців було дуже прохолодним, то сьогодні всі розуміють, що питання миротворців є найбільш ефективним методом деескалації конфлікту. Підкреслюю – не замороження, а деескалації», – сказав П. Порошенко. Президент повідомив, що нині відбувається підготовка зустрічі міністрів у «нормандському форматі», де основною темою має бути питання миротворців.

У свою чергу Президент Польщі зазначив, що його країна підтримує ідею введення миротворців на Донбас, додавши, що «це є нелегким шляхом, бо потребує рішення Радбезу ООН».

Глава Української держави підкреслив, що подальша доля міжнародних санкцій щодо Росії залежатиме від усунення умов, які призвели до їх введення. «На жаль, ми змушені констатувати, що Росія та підтримувані нею незаконні збройні формування у Донецькій та Луганській областях систематично порушують мінські домовленості. Порушуються права людини і в окупованому Росією Криму, – наголосив Президент П. Порошенко. – Ми впевнені, що Європейський Союз має звернути більшу увагу на порушення, які зараз відбуваються. Можу підтвердити, що Україна та Польща мають

спільну позицію щодо необхідності подальшого продовження санкцій».

Одним із ключових питань зустрічі стало поглиблення українсько-польської співпраці в питаннях військово-технічного співробітництва, зміщення оборонного потенціалу України та регіональної безпеки. Президенти домовилися про спільну участь у багатонаціональних військових навчаннях, і Україна висловила свою зацікавленість у цих процесах.

Особливо П. Порошенко акцентував увагу на важливості для України польського досвіду реформ. Польща надасть консультативну допомогу при проведенні реформи з децентралізації влади. Порушувалося й питання співпраці країн у форматі новоствореної Конституційної комісії, бо ключовим стрижнем конституційних змін має бути децентралізація влади. «Надзвичайно важливо для мене було почути позитивну оцінку ...Президента тих реформ, які зараз відбуваються в Україні. Ми не лише боронимо свою державу, не лише ефективно будуємо Збройні сили та армію, ми не лише ведемо геройчу боротьбу за захист суверенітету, територіальної цілісності та незалежності нашої держави, але ми модернізуємо країну», – наголосив П. Порошенко.

Президент запевнив свого польського колегу в рішучості продовжувати процес деолігархізації.

Президент України подякував Президенту Польщі за кредит у розмірі 100 млн євро, який Польща вирішила надати Україні. За словами П. Порошенка, половина цього кредиту піде на розбудову пунктів пропуску на українсько-польському кордоні, що дасть змогу значно скоротити час на перетин кордону та служитиме потужним антикорупційним кроком. Інша частина кредиту буде використана на модернізацію ТЕЦ та інших пунктів електрогенерації, які будуть переобладнані для використання українського та польського вугілля газової групи, замість антрацитового вугілля.

Сторони також обговорили координацію дій у контексті саміту Східного партнерства, який відбудеться наприкінці травня в Ризі. Питання стосувалися визнання європейської перспективи для України та підтримки української позиції щодо надання Україні безвізового режиму з 1 січня 2016 р.

Президент України також наголосив, що обговорювалися питання двостороннього гуманітарного співробітництва, яке включає в себе, серед іншого, і спільне дослідження українсько-польських сторінок історії, зокрема проведення археологічних розкопок у Соборі Різдва Пресвятої Богородиці в м. Холм і спільне вшанування пам'яті українців та поляків – жертв тоталітарного режиму в Биковні (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 8.04.*)

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

А. Потіха, наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Кримськотатарські проблеми сучасності

Анексія Криму Росією спричинила загострення на півострові кримськотатарської проблеми, яка проявляється сьогодні в тиску на лідерів меджлісу та окремих активістів (як відомо, було заборонено в'їзд до Криму активісту кримськотатарського руху М. Джемілєву, а згодом і нинішньому голові меджлісу кримськотатарського народу Р. Чубарову), у закритті кримськотатарського каналу ATR, щільному контролі масових заходів кримських татар тощо.

Щоправда, у Росії не помічають проблем кримських татар і вважають, що їх не існує. Про це заявив прес-секретар президента Росії Д. Песков. За його словами, якщо кримські татари «відчувають якісь проблеми, пов'язані з економічним життям, з функціонуванням банківських структур і т. д.», це ті проблеми, з якими стикаються всі жителі Криму. «Як такої не існує проблеми кримських татар. Тут не варто перебільшувати, і тут я, напевно, сказав би, що немає жодного поділу жителів Криму на татар і нетатар. Вони всі користуються абсолютно однаковими правами», – наголосив Д. Песков. Чиновник також повідомив, що всі ці питання обговорювалися на нараді у В. Путіна в середу, 18 березня.

Разом з тим Д. Песков нічого не сказав про ситуацію з порушенням етнічних прав кримських татар, зокрема обмеження свобод, незаконні арешти лідерів кримських татар, обмеження свободи слова через закриття татарських і українських радіо- та телеканалів.

Нагадаємо, що в жовтні 2014 р. на зустрічі В. Путіна з представниками Ради з прав людини член РПЛ М. Сванідзе заявив, що в нього є інформація про зникнення кримських татар, а також про випадки прямого викрадення кримських татар «людьми без розпізнавальних знаків». Президент Росії відповів, що чує про це вперше, і подякував правозахиснику за те, що він звернув на це увагу. Але після того ситуація ще більше погіршилася.

Окупаційна влада Криму продовжує порушувати права кримських татар, проукраїнських ЗМІ та громадських організацій. Як інформують ЗМІ, російська влада не бажає, щоб в Криму були альтернативні джерела інформації, тому вона обмежує діяльність татарського телевізійного каналу ATR, відмовляючись його перереєструвати.

З цього приводу меджліс кримськотатарського народу заявив, що відмова в реєстрації телеканалу ATR порушує ст. 16 Декларації ООН про права корінних народів. «Спираючись на ст.16 Декларації ООН про права корінних народів, меджліс розглядає відмову в перереєстрації незалежних кримськотатарських ЗМІ як порушення законних прав та інтересів кримськотатарського народу», – ідеться в заявлі.

У меджлісі наголошують, що над незалежними кримськотатарськими друкованими та електронними ЗМІ, які здійснюють свою діяльність у Криму, нависла реальна загроза закриття. За словами лідерів меджлісу, причиною припинення з 1 квітня 2015 р. мовлення єдиних у світі кримськотатарського телевізійного каналу АТР, дитячого телевізійного каналу «Лялі» і радіостанції «Майдан», виходу друкованих видань «Авдет», «Кирим» та інших, діяльності інформаційного агентства QHA є відмови «влади» Криму у їх перереєстрації.

У заявлі меджлісу наголошується, що керівники і творчі колективи зазначених ЗМІ неодноразово направляли документи для перереєстрації на адресу уповноважених «владою» органів, але щоразу отримували невмотивовані відмови в продовженні своєї діяльності. «Подібні дискримінаційні дії влади викликали масове обурення кримських татар», – заявили в меджлісі.

Крім того, національний рух кримських татар просить президента Росії В. Путіна і прем'єра Д. Медведєва зберегти медіа-холдинг АТР на окупованому півострові. «Керівництво АТР неодноразово подавало документи на реєстрацію у Федеральну службу з нагляду у сфері зв'язку, інформаційних технологій і масових комунікацій (Роскомнадзор), але їх щоразу повертали назад. Формальні причини були різні (а фактично – надумані)», – сказано в заявлі.

Автори заяви зазначають, що закриття мовлення медіа-холдингу АТР – важкий і непоправний удар по кримськотатарському народу і всьому кримському співтовариству. «І тоді всі розмови і декларації про “реабілітацію”, про “розвиток”, про “міжнаціональну злагоду”, “будівництво толерантного громадянського суспільства” і про “дружбу між росіянами і кримськими татарами, які жили століттями тут” для кримських татар будуть означати... лицемірство!» – попередили вони.

«Не треба думати “можновладцям”, що АТР – приватний телеканал, який можна просто “віджати”, і за це нічого не буде. Медіа-холдинг АТР – це надбання всього кримськотатарського народу, і не треба його руйнувати одним розчерком пера», – зазначається в заявлі.

Автори заяви також звертають увагу на масові переслідування кримських татар, про тиск на телеканал, у тому числі про обшуки, які проводилися, зокрема й на телеканалі. Щоправда, на подібні звернення в російської влади відповідь передбачувана. Представники влади постійно заявляли, що ніяких утисків по відношенню до кримських татар не існує.

Громадськість намагається хоч якось підтримати кримських татар. Як інформують ЗМІ, у багатьох країнах, де проживають татари, була проведена акція під гаслом «Не вбивайте АТР». Така акція також відбулася в Києві на майдані Незалежності 28 березня.

Тривалий час кримські татари борються за свої права, звертаючись до різних організацій за підтримкою. Нещодавно Комітет із захисту прав кримськотатарського народу звернувся до ООН, Туреччини та України з проханням звернути увагу на порушення прав корінного народу в

анексованому Росією Криму. Комітет ухвалив ці звернення на конференції, яка відбулася в Сімферополі в середині січня 2015 р.

Делегати конференції ухвалили звернення до Генерального секретаря ООН Пан Гі Муна із закликом «не допустити знищення» народу. У заявлі йдеться, зокрема, про випадки викрадення кримських татар і порушення їхніх прав: «У результаті чергового захоплення Криму корінне населення – кримські татари – перетворилися на об'єкт терору і фізичного насильства».

Крім того, Пан Гі Муна попросили захистити кримських татар від служби в російській армії. Також делегати виступили за проведення Міжнародної конференції з безпеки в Криму під егідою ОБСЄ у квітні. Ініціювати її правозахисники попросили українську владу.

Учасники конференції звернулися з вимогою до МЗС України «вивчити можливість надання кримськотатарському народу міжнародного статусу третьої сторони в російсько-українських відносинах з набуттям права самостійного звернення органів національного самоврядування курултаю і меджлісу в міжнародні судові інстанції».

Делегати конференції також звернулися до президента Туреччини Р. Ердогана за допомогою, мотивуючи це тим, що інформація з російського боку про нібито дотримання прав цього народу є неправдивою.

У резолюції конференції сказано, що «будь-яка влада в Криму може існувати тільки за згодою і за чітко вираженої волі кримськотатарського народу».

Про порушення прав кримських татар говорять політики різних країн, зокрема і на вищому рівні. Президент України П. Порошенко й президент Турецької Республіки Р. Ердоган під час зустрічі домовилися продовжувати здійснювати спільні заходи на двосторонньому та багатосторонньому рівнях для підтримки й захисту прав кримськотатарського народу. «Ми особливо вдячні Туреччині за небайдужість до проблем громадян України – кримських татар, які вже рік перебувають під тиском Росії в окупованому Криму», – зазначив П. Порошенко.

Глава держави підкреслив, що під час зустрічі з турецьким президентом вони обговорили безпекову ситуацію в регіоні, у якому «стратегічний баланс та атмосферу довіри зруйнувала російська агресія проти України».

Р. Ердоган подякував П. Порошенку за підтримку кримськотатарського народу: «Ми на міжнародній арені відкрито заявили, що не визнаємо незаконної анексії Криму».

Турецький Президент зазначив, що кримськотатарський народ продемонстрував свою вірність Українській державі, однак платить високу ціну за принципову позицію: «Ми безпосередньо спостерігаємо за положенням кримських татар, які вже рік перебувають під постійним тиском». За його словами, Туреччина продовжить порушувати це питання для обговорення на двосторонньому та багатосторонньому рівнях.

У свою чергу міністр закордонних справ Туреччини М. Чавушоглу заявив, що Росія не виконала жодної обіцянки покращити становище кримських татар.

Натомість, голова комітету у справах національностей анексованого Криму З. Смірнов заявив, що кримських татар не обмежують у правах. «Кримськотатарська мова, як державна, існує в Криму з моменту прийняття Конституції “Республіки Крим”, а президент Російської Федерації В. Путін підписав указ про реабілітацію репресованих народів Криму, що має на увазі, звичайно ж, реабілітацію кримських татар, як відновлення історичної справедливості. Це саме той факт, який Україна 23 роки ігнорувала», – заявив він.

Проте мало хто в цивілізованому світі вірить у подібні заяви проросійських посадовців. Щоправда, більшість світових лідерів обмежуються закликами і зверненнями до російської влади, яка на разі ігнорує всі ці звернення. Зокрема, глава дипломатії ЄС Ф. Могеріні закликала міжнародне співтовариство звернути увагу на дані про порушення прав кримських татар. Про це вона заявила, виступаючи на 28 сесії Ради ООН з прав людини (РПЛ) у Женеві. «Ми повинні звернути увагу на систематичні порушення, які зафіксовані Управлінням верховного комісара ООН у справах біженців, включаючи переслідування і залякування кримських татар», – зазначила Ф. Могеріні. При цьому вона наголосила, що міжнародні правозахисники повинні мати «повний доступ до всієї території України, включаючи Крим і Севастополь».

Деякі політики зазначають, що проблеми в Криму загострилися після незаконної анексії півострова Росією, а тому ця територія має бути повернута Україні. Подібну думку висловив глава Міністерства закордонних справ Великої Британії Ф. Хеммонд. Він звернувся до Росії із закликом повернути Крим Україні. Як інформують українські ЗМІ, відповідна заява опублікована на офіційному сайті британського МЗС.

За словами Ф. Хеммонда, анексія півострова була незаконною та залишається такою рік потому. Очільник британського МЗС також додав, що застосування сили для зміни кордонів є неприйнятним, така поведінка загрожує міжнародній безпеці й має згубні наслідки для законного порядку. «Ми не визнаємо торішній референдум, який був використаний для захоплення землі», – наголошується в заявлі.

Тим часом, як зазначають правозахисники, окупаційна влада Криму продовжує порушувати права кримських татар, проукраїнських засобів масової інформації та громадських організацій. Про це на брифінгу повідомив дослідник Amnesty International по Україні К. Янков. «Після анексії Криму Росією де-факто влада використовує широкий спектр тактик залякування, щоб розправитися з інакомисленням. Хвиля викрадень в період з березня по вересень (2014 р.) змусила багатьох критично налаштованих жителів залишити півострів. Ті, хто залишилися, піддаються переслідуванням з боку влади», – зазначив К. Янков.

При цьому Amnesty International заявила про викрадення семи осіб, у тому числі шести кримських татар, з моменту анексії Криму. Організація також констатувала заборону громадських протестів і багатьох незалежних організацій. Так, окупаційна влада не визнала меджліс кримськотатарського

народу, а його члени є жертвами кримінальних переслідувань.

Як відомо, наприкінці січня лідер меджлісу Р. Чубаров закликав Україну ініціювати створення міжнародного трибуналу для переслідування осіб, винних у подіях в Україні та Криму.

Проте Крим поки що залишається під контролем Росії, ситуація погіршується, адже досить важко вплинути на російське керівництво, яке ігнорує будь-яку критику на свою адресу, погрожуючи силою. Тому закордонні політики і вітчизняні продовжують констатувати наявність проблем, які накопичуються в Криму. Як заявила уповноважена Верховної Ради України з прав людини В. Лутковська, за рік російської окупації Крим перетворився на «півострів страху». «У Криму люди бояться висловити свою думку, відчувають страх за своє життя та майбутнє, страх сповідувати свою віру та спілкуватись рідною мовою», – зазначила В. Лутковська під час 113 сесії Комітету з прав людини у Женеві.

Вона наголосила, що події, які відбуваються на півострові, – це фактично примус до новітньої депортації кримських татар, корінного народу Криму, а також етнічних українців. «Подібною до ситуації з кримськими татарами є ситуація з порушенням прав етнічних українців на території Криму», – підкреслила вона.

Багато кримських татар, які змогли поспілкуватися із журналістами, зазначають, що через рік після російської анексії Криму кримські татари живуть під загрозою знищення чи депортації. «Є список літератури, ніколи в житті не було в нас забороненої літератури. Ми вже призабули, що таке заборонена література – її читати не можна або при собі тримати не можна. Це вже означає певні ризики, я тепер маю контролювати, що в мене на мобілці або на книжковій полиці. Можна загриміти у в'язницю, або я не знаю... Я не цікавився, але це – не приемно. Помічаю, що люди стали, що називається, фільтрувати базар. Раніше це було не властиво ні кримським татарам, ні жителям України», – розповідає житель Бахчисарая Ескендер.

Журналісти звертають увагу на зміну настроїв у середовищі росіян, які проживають поряд із кримськими татарами. Як зазначає Е. Булат, росіяни в Криму, «отримавши «вільну» від «російського татка», відчули себе «повноцінними господарями» Криму й стали задавати кримським татарам такі питання: «Кажуть, що для вас в Росії приготували Магаданську область – ви туди пойдете чи назад в Узбекистан повернетесь?» (російський лікар запитує свою колегу кримську татарку, з якою пропрацював понад 10 років); «Коли вас депортують, ми хочемо у ваш будинок переселитися, він більший за наш і нам цілком підходить» (російська сусідка запитує сусідку кримську татарку, з якою вони близько 20 років пили разом каву вранці); «Ви ж зрадники, ви неблагонадійні і проти референдуму були, тому Путін вас не пробачить. Краще відразу їдьте» (порада «турботливої» російської студентки своїй кримськотатарській подругі-однокурсниці)»...

І як іронічно зазначає Е. Булат, загалом, «Крим занурюється у “турботливу” і “дружню” атмосферу».

Лідери кримських татар усе ж таки сподіваються на звільнення Криму

від окупації і відновлення прав свого народу. Зокрема, лідер кримськотатарського народу М. Джемілєв зазначив, що кримські татари витримають усі труднощі ізоляції, головне, щоб Росія забралася геть із Криму. «Якщо говорити тільки про кримських татар, то вони захисту не вимагають. Вони кажуть: чим гірше, тим краще. Перекривайте все, відключайте електрику, ми все витримаємо, аби скоріше вони пішли», – підкреслив М. Джемілєв.

У свою чергу голова меджлісу кримськотатарського народу Р. Чубаров упевнений, що Росія поверне анексований Крим Україні, якщо на неї тиснутимуть новими санкціями, постачанням Україні сучасної летальної зброї та застосуванням правосуддя. Про це він сказав в ефірі ток-шоу «Чорне дзеркало» на телеканалі «Інтер». «Найголовніше – це посилення санкцій проти Росії, для того щоб послабити Росію. Щоб домогтися цього, нам треба ловити сигнали. Захід нам каже: “Дайте нам шанс допомогти вам і собі”», – зазначив Р. Чубаров.

Разом з тим голова меджлісу кримськотатарського народу закликав татар, які живуть у Криму, не полішати півострів, незважаючи на погіршення ситуації через російську окупацію. Він зазначив, що нині спостерігається тенденція еміграції з окупованого Криму.

Самому ж Р. Чубарову, як і М. Джемілєву, влада Росії, яка окупувала Крим, забороняє повернутися на Батьківщину. Як зазначив офіційний представник МЗС РФ О. Лукашевич, М. Джемілєв намагається створити в Криму «небезпечне вогнище сепаратизму».

За словами О. Лукашевича, «Джемілєв розвинув бурхливу діяльність після призначення його на пост уповноваженого Президента України у справах кримськотатарського народу». «Він прагне створити в Криму небезпечне вогнище сепаратизму і підмінити таким чином ідею національно-культурної автономії місцевих татар національно-територіальною», – зазначив дипломат.

Зі свого боку проросійські сили активно намагаються розколоти єдність кримських татар і створюють альтернативні організації, які вигідні російській владі. Як повідомили ЗМІ, у кінці грудня 2014 р. у Сімферополі кримські татари, налаштовані проросійськи, заснували громадський рух «Къырым» і обрали його головою Р. Ільясова.

Він ще в травні 2014 р. після анексії Криму на проведених Росією виборах був обраний депутатом до державної ради Криму від правлячої партії РФ «Єдина Росія» і став заступником голови держради.

Обрання Р. Ільясова відбулося 27 грудня на установчому з'їзді організації в Сімферополі. Заступниками голови організації стали глава Сакського регіонального меджлісу Е. Білялов (перший заступник), голова державного комітету у справах міжнаціональних відносин і депортованих громадян Криму З. Смирнов і голова Бахчисарайської районної ради Р. Дердаров.

Р. Ільясов повідомив, що першочерговим завданням організації він як її керівник бачить урегулювання земельного питання. Крім того, буде вестися

робота з підготовки трьох законопроектів – «Про гарантії реабілітації кримськотатарського народу», «Про освіту» та «Про мови».

Рух «Къырым» також планує зайнятися формуванням плану фінансування розвитку кримськотатарського народу в рамках федеральної цільової програми розвитку Криму і Севастополя до 2020 р.

Тим часом значна частина кримських татар, яка залишила півострів, облаштовує своє життя на материковій Україні. За підтримки української влади та місцевого населення вони облаштовують свій побут та організовують заходи щодо відродження своїх національних і релігійних традицій. Зокрема, як інформують ЗМІ, 25 березня у Львові мусульманська кримськотатарська релігійна спільнота «Їхсан» відкрила свій офіс. В одному приміщенні з ними працюватиме ГО «Земляцтво кримських татар». У свій офіс за адресою пр. Свободи, 26, вони запрошують не лише мусульман, а також місцевих жителів, які хочуть близче познайомитися з традиціями кримських татар і дізнатися про мусульманське бачення на певні аспекти життя. Також тут планують відкрити безкоштовні мовні курси для вивчення арабської мови.

У спеціально відведеній кімнаті офісу мусульмани матимуть можливість збиратися на намаз – традиційну ісламську молитву. «Молитви тут проводитимуть п'ять разів на день. Ми запрошуємо на молитву всіх мусульман, незалежно від їхньої національності», – зазначив голова спільноти «Їхсан» Е. Абкелямов.

За його словами, серед цілей відкриття офісу у Львові – бажання боротися з тими стереотипами, які склалися в суспільстві щодо мусульман. Вони запрошують у гості людей усіх віросповідань, аби тут вони могли поставити питання, які їх хвилюють. «Крім того, у суботу в нас буде день, виділений для мусульманських жінок, коли вони можуть звертатися до організації з певними своїми питаннями», – зазначив Е. Абкелямов.

Він також наголосив, що кримські татари хочуть повернутися на рідну землю, тож, коли Крим залишать російські окупаційні війська, більшість кримськотатарських переселенців покинуть Львів, однак хочуть залишити по собі позитивні згадки.

Кримські татари єднаються й знаходять порозуміння з місцевим населенням тих регіонів, куди їх «закинула» доля. Проте вони мріють про повернення на свою Батьківщину. Ті ж, хто залишився в Криму, сподіваються на підтримку і звільнення від гніту поневолювачів. Щоправда, серед кримських татар є й ті, хто готовий до співробітництва з окупацийною владою, зокрема представники руху «Къырым» (*Роботу написано з використанням інформації таких джерел: У Путіна вважають, що не існує проблеми кримських татар* // <http://www.pravda.com.ua/news/2015/03/18/7061970>. – 2015. – 18.03; *Меджліс: Відмова у реєстрації АТР порушує Декларацію ООН* // <http://www.pravda.com.ua/news/2015/03/29/7063039>. – 2015. – 29.03; *Кримські татари просять захисту в ООН* // http://www.bbc.co.uk/ukrainian/politics/2015/01/150117_crimea_tatars_rights_she. – 2015. – 18.01; *Голова меджлісу закликав кримських татар не*

покидати **півострів** //
http://zaxid.net/news/showNews.do?golova_medzhlisu_zaklikav_krimskih_tatar_ne_pokidati_pivostriv&objectId=1345356. – 2015. – 24.03; *Росія повинна повернути Крим Україні, МЗС Великобританії* //
http://zaxid.net/news/showNews.do?rosiya_povinna_povernuti_krim_ukrayini_mzs_velikobritaniyi&objectId=1345068. – 2015. – 22.03; *Чубаров назвав умови повернення Криму до України* //
http://zaxid.net/news/showNews.do?chubarov_nazvav_umovi_povernennya_krimi_do_ukrayini&objectId=1344146. – 2015. – 14.03; *Окупанти вже рік тримають Крим в страху, Лутковська* //
http://zaxid.net/news/showNews.do?okupanti_vzhe_rik_trimayut_krim_v_strahu_lutkovska&objectId=134438. – 2015. – 17.03; *Джемілєв: Кримські татари витримають все, аби пішли окупанти* //
<http://ua.krymr.com/content/article/26895212.html>. – 2015. – 28.03; *Могеріні в ООН закликала звернути увагу на утиски кримських татар* //
http://espresso.tv/news/2015/03/03/moherni_v_oon_zaklykala_zvernutu_ivahu_na_utysky_krymskykh_tatar. – 2015. – 3.03; *Правозахисники: у Криму переслідуються кримські татари і проукраїнські ЗМІ* //
<http://www.pravda.com.ua/news/2015/03/18/7061885>. – 2015. – 18.03; *«Коли вас депортують, ми хочемо у ваш будинок переселитися»* //
http://zaxid.net/news/showNews.do?koli_vas_deportuyut_mi_hocheto_u_vash_budinok_pereselitisya&objectId=1345434. – 2015. – 25.03; *Кримські татари вимагають від Путіна зберегти АТР, а не лицемірити* //
<http://www.pravda.com.ua/news/2015/03/23/7062402>. – 2015. – 23.03; *У Львові кримські татари відкрили релігійний офіс* //
<http://galinfo.com.ua/news/188996.html>. – 2015. – 25.03; *Україна та Туреччина продовжать спільно відстоювати права кримських татар – зустріч президентів* // <http://www.president.gov.ua/news/32518.html>. – 2015. – 20.03; *Колабораціоністи з кримських татар створили свою організацію* //
http://ukr.lb.ua/news/2014/12/27/290774_kolaboratsionisti_z_krimskih_tatar.html. – 2014. – 27.12).

С. Кулицький, старш. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. екон. наук

Міжнародні логістичні аспекти поставок газу в Україну

Можливості географічної диверсифікації поставок газу в Україну визначаються насамперед технічними можливостями існуючої газотранспортної інфраструктури в Україні і Європі, де останнім часом намітилися істотні зміни. Як засвідчила новітня історія, у короткотерміновому плані найрадикальнішим засобом послаблення залежності України від поставок природного газу з Росії є організація аналогічних поставок через західний кордон Української держави з території європейських країн. Потенційно існує чотири напрямки таких реверсних

поставок газу в Україну, які різняться між собою за пропускними потужностями газопроводів, – через Польщу, Словаччину, Угорщину та Румунію.

Так, за повідомленнями ЗМІ, потенційна пропускна спроможність реверсного напрямку поставок природного газу в Україну з боку Польщі становить 1,5–1,6 млрд куб. м на рік, з боку Словаччини – 30 млрд куб. м на рік, з боку Угорщини – 5,5–6 млрд куб. м на рік, з боку Румунії – 1,5–1,8 млрд куб. м на рік. Але суто технічно збільшення потужностей для реверсних поставок газу в Україну певним чином знижує потужності аверсних поставок газу з Росії через територію України до європейських держав, оскільки від початку свого формування української газотранспортної системи (ГТС) як єдиного комплексу вона була зорієнтована саме на експорт газу до Європи.

Тому існуючий технічний потенціал реверсних поставок газу в Україну з території держав-членів Європейського Союзу повною мірою може бути реалізований лише за умов поєднання дії технічних, економічних, політичних і правових чинників. Це пов’язано насамперед з тим, що проти реверсних поставок газу в Україну традиційно виступала Росія. Крім того, в одержанні певних обсягів російського газу через територію України зацікавлений і ряд європейських країн. Здійснення ж такого транзиту передбачено відповідним російсько-українським контрактом до 2019 р. Зазначимо, що першу рамкову угоду між «Нафтогазом України» та німецькою компанією RWE Supply & Trading про постачання в Україну до 10 млрд куб. м природного газу на рік за реверсним маршрутом було підписано ще у травні 2012 р. Щоправда, значною мірою саме з економічних причин (співвідношення цін на газ від RWE і «Газпрому») зазначена угода не була свого часу реалізована в повному обсязі. Накопичена протягом 2014–2015 рр. практика реверсних поставок газу в Україну з територій держав-членів ЄС демонструє, що вони зіграли важому роль у забезпеченні успіхів України в газовому протистоянні з Росією.

Адже саме через погрози російської сторони вдатися до газової блокади України у 2014 р. постало питання про значно масштабніші обсяги реверсних поставок, які б могли служити альтернативою традиційним поставкам природного газу в Україну, що здійснювалися «Газпромом». До того ж у першій половині минулого року ідея організації реверсних поставок газу в Україну отримала відповідну підтримку з боку США і Європейського Союзу. У результаті ця ідея спочатку перейшла в площину предметних міжнародних переговорів, а потім і практичних поставок газу з території ЄС.

Усе зазначене вище певним чином вплинуло й на газову політику Росії щодо України. Хоча при цьому російська сторона, як і раніше, й надалі продовжує різнопланову діяльність з протидії практичній реалізації реверсу природного газу в Україну. Так, у жовтні 2014 р. міністр енергетики РФ О. Новак у Брюсселі заявляв, що Російська Федерація, як і раніше, вважає незаконними реверсні поставки газу до України з ЄС і має намір заблокувати їх. «Ми, як і раніше, вважаємо, що той товар (газ), який поставлений

споживачеві, не може бути переданий (Україні) реверсом... Контракти такого не передбачають, юридичної бази для цього немає», – стверджував він. О. Новак повідомив, що Росія розглядає можливість юридичних дій для зупинення інших реверсних потоків. Європейські ж партнери РФ вважають інакше і наполягають, що мають право на будь-які дії з газом, який вони купили в Росії.

Утім, на практиці російська сторона так і не змогла винайти відповідні норми міжнародного права, щоб повністю зупинити реверсні поставки газу в Україну з території Євросоюзу. Щоправда, це аніскільки не змінило цілей російської газової політики щодо України, а лише дещо вплинуло на механізми їх досягнення. Зокрема, з російської сторони до заходів з протидії реверсним поставкам газу в Україну були залучені не лише корпоративні юридичні та економічні важелі «Газпрому», а й політичні механізми, включаючи відповідну активність вищого державного керівництва Росії. Так, восени минулого року РФ провела переговори з Угорщиною, після чого та припинила реверсні поставки в Україну. Усього у 2014 р. з Угорщини в Україну було імпортовано 0,6 млрд куб. м блакитного палива. Відновилися ж поставки газу в Україну з території Угорщини лише нинішнього року.

Узагалі, слід зазначити, що протягом 2014 – початку 2015 р. режим реверсних поставок газу в Україну з територій держав-членів ЄС був доволі нерівномірним. Так, за період з 16 жовтня 2014 р. по 16 березня 2015 р. через територію Словаччини надійшло майже 92 % від загального обсягу реверсних поставок газу в Україну, а через території Угорщини та Польщі – відповідно 4,7 і 3,5 % від загального обсягу реверсних поставок. Причому з території Польщі поставки газу в Україну зовсім не здійснювалися в січні нинішнього року, а з території Угорщини – у IV кварталі минулого року. До того ж розмах щомісячних коливань обсягів поставок газу з території Словаччини в Україну був менший, ніж аналогічні показники поставок газу з території Польщі та Угорщини. Наприклад, обсяг поставок газу з території Словаччини в Україну в лютому 2015 р. на 20,5 % перевищував обсяг аналогічних поставок у листопаді 2014 р., а у першій половині березня 2015 р. – майже на 44,9 % більше, ніж у другій половині жовтня 2014 р. Компанія ж Transgaz, яка керує газотранспортною системою Румунії, заявила, що не зможе забезпечити значні обсяги реверсних поставок газу в Україну до 2016–2017 рр.

Як повідомлялося в ЗМІ, протягом 2014 р. Україна загалом імпортувала 19,6 млрд куб. м природного газу, у тому числі 14,5 млрд куб. м газу надійшло з Росії та 5,1 млрд куб. м – з Європи. Причому якщо імпорт газу в Україну з Росії скорочувався, то з Європи – зростав. Адже минулого року з Європи в Україну надійшло природного газу на 59 %, або на 3,0 млрд куб. м, більше, ніж у 2013 р. Тобто реверсний потік газу в Україну з Європи все більше перебирає на себе функції забезпечення Української держави газом порівняно з російськими поставками цього виду енергоносій.

Причому обсяги поставок газу з Європи зростали й надалі. Так, за даними «Укртрансгазу», Україна за січень – лютий 2015 р. імпортувала

4,1 млрд куб. м газу, у тому числі 2,3 млрд куб. м з Європи й 1,8 млрд куб. м – з Росії. Як наголосили в українській компанії, імпорт газу з РФ за перші два місяці 2015 р. впав у 2,3 раза – з 4,1 млрд куб. м за січень – лютий 2014 р. За повідомленнями ЗМІ з посиланням на дані Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, з 1 по 16 березня нинішнього року в Україну з території Європи надійшло 677,5 млн куб. м природного газу, що становило понад 80 % від загального обсягу газу імпортованого в цей період до України. За вказаний період найбільше блакитного палива надійшло з території Словаччини – 606,1 млн. куб. м. Додаткова пропускна спроможність поставок газу зі Словаччини з'явилася завдяки технічним заходам, які виконала зі свого боку Україна. З території Угорщини в цей період в Україну надійшло 60,4 млн. куб. м газу, а з території Польщі – 11,0 млн. куб. м газу. Загалом, як зазначалося, за період з 16 жовтня 2014 р. по 16 березня 2015 р. через територію Словаччини надійшло майже 92 % від загального обсягу реверсних поставок газу в Україну, а через території Угорщини та Польщі – відповідно 4,7 і 3,5% від загального обсягу реверсних поставок. Таким чином, можна вважати, що транспортний потенціал польського та, особливо, угорського напрямків реверсних поставок газу в Україну поки було використано не на повну їхню потужність. Це пов'язано як з російською політикою протидії реверсним поставкам газу в Україну з ЄС, так і з незавжди сприятливою для України (насамперед через брак коштів) кон'юнктурою європейського газового ринку.

За повідомленнями ЗМІ, за результатами 2014 р. російський «Газпром» скоротив експорт газу в країни ЄС на 13,8 % – до 121,3 млрд, повторивши результат 2010 р., найгірший за останні 20 років. В основному, падіння пояснюється скороченням попиту на газ в Європі на 11 %, перш за все через аномально теплу погоду. Однак свій внесок у це зробила спроба монополії наприкінці року зупинити реверсні поставки газу в Україну з Європи. У цілому за рік експорт скоротився майже в усі країни ЄС, причому найбільше в ті, що забезпечуються через Україну. Так, поставки в Італію впали на 14,4 %, Францію – на 13,2 %, Австрію – на 24,5 %, у Чехію – на 35 %, до Словаччини – на 19 %. Країни, які забезпечуються через газопроводи Ямал – Європа і Nord Stream, показали кращі результати роботи. Так, минулого року експорт в Німеччину, яка є найбільшим споживачем російського газу, скоротився лише на 3,6 %, у Польщу – на 7 %, а в Нідерланди та Данію поставки російського газу навіть зросли. Російський «Газпром» сподівався таким чином домогтися припинення реверсу газу з ЄС в Україну, але цього так і не сталося. У результаті на початку березня нинішнього року «Газпром» раптово вирішив зняти обмеження на постачання газу в Європу через Україну, що діяло протягом попередніх шести місяців. Питання економічних втрат російського газового монополіста від проведення такої його політики ми розглянемо далі.

Водночас, за оперативною інформацією, у середині березня природного газу з території Європи надходило 45,4 млн куб. м на добу. Зокрема, зі Словаччини – 38,1 млн. куб. м, з Угорщини – 7,3 млн. куб. м. Таким чином

усього з початку поточного року й до середини березня в Україну з території Європи було імпортовано майже 3 млрд куб. м. природного газу. За аналогічний період минулого року поставки природного газу з території Європи не здійснювалися. У перерахунку на річний обсяг поставок, такий режим імпорту природного газу в Україну зі Словаччини, наприклад, становить близько 14 млрд куб. м на рік. Якщо до цього додати потенціал реверсних поставок газу в Україну з території Угорщини та Польщі, то у 2015 р. з території Європейського Союзу Україна потенційно загалом зможе отримати приблизно 21–22 млрд. куб. м природного газу. Звичайно, враховуючи антиукраїнську спрямованість нинішньої російської зовнішньої політики й відповідну їй діяльність «Газпрому», на такий обсяг реверсних поставок газу в Україну з території Європейського Союзу розраховувати важко. Хоча, на думку кореспондента «Дзеркала тижня» А. Єрьоменко, «за великим рахунком, Єврокомісії і Євросоюзу нескладно вмовити Словаччину відкрити для України “великий реверс”» (*Дзеркало тижня. – 2015. – № 10. – С. 8*). Але, мабуть для цього повинна виникнути якась надзвичайна, кризова ситуація. Причому не лише між Україною і Росією, а й між Європейським Союзом і Росією.

Водночас варто згадати (і на це звертають увагу російські ЗМІ), що комерційні поставки газу в Україну зі Словаччини в реверсному режимі по реконструйованому трубопроводу Вояни – Ужгород, відповідно до досягнутої раніше домовленості між представниками Євросоюзу, Словаччини й України, почалися 2 вересня минулого року. Початковий обсяг поставок становив 20–24 млн. куб. м газу на добу з одночасним продовженням робіт з технічної перевірки й доведення всіх компонентів системи до необхідних параметрів. Через два місяці обсяги поставок поступово були збільшені до 27 млн. куб. м газу на добу, у січні 2015 р. потужність трубопроводу досягла добового рівня у 31,5 млн. куб. м, або 11,5 млрд куб. м на рік, а в середині березня – відповідно 38,1 млн. куб. м на добу і 14 млрд куб. м на рік. У кінці березня 2015 р. директор з комерції словацького оператора ГТС Eustream Slovakia М. Седласек, слова якого передає агентство Bloomberg, повідомив, що Словаччина може поставляти на Україну до 100 млн куб. м газу на добу. Таким чином, на думку представника Eustream, поставки в Україну можуть збільшитися на більше ніж у 2 рази. А це означає, що в разі крайньої потреби Україна весь потрібний їй газ може одержувати виключно з території ЄС, оминаючи Росію.

Водночас ЄС послідовно проводить політику з розширення мережі газопроводів як інфраструктурної основи розвитку конкуренції на своєму газовому ринку. І це надає Україні додаткові можливості з розширення газотранспортної мережі для забезпечення імпорту природного газу з території ЄС. Причому це стосується як обсягів, так і режиму поставок газу. Наприклад, саме російські ЗМІ наприкінці минулого року звернули увагу на те, що польська компанія Polenergia прагне постачати Україну газом з Німеччини й планує побудувати нові газові перемички біля міста Свіноуйсьце на польсько-німецькому кордоні, завдяки яким газотранспортна

система Польщі зможе поставляти газ в Україну із західного напрямку. Трохи пізніше з'явилися повідомлення про те, що «Нафтогаз України» та польська компанія Gaz System домовилися про будівництво нового газопроводу завдовжки 110 км, завдяки якому Україна зможе отримувати 10 млрд куб. м газу на рік з території Польщі. Причому, як зазначив український Прем'єр-міністр А. Яценюк, у цьому випадку йдеться «не про реверс російського газу, а про доступ до терміналів скрапленого газу, які вже споруджено» в Польщі та Литві. Наприкінці 2014 р. у Клайпеді (Литва) став до ладу термінал потужністю 4 млрд куб м газу для прийому скрапленого природного газу (СПГ), і Литва вже уклала договір з Норвегією на закупівлю видобутого в цій країні газу.

Також у ЗМІ з'явилися повідомлення, що польська компанія Gaz-System зорієнтована на інвестиції, пов'язані з формуванням газотранспортного коридору північ – південь. У рамках цього проекту буде побудовано понад 2 тис. км газопроводів протягом 2014–2023 рр., що дасть змогу повністю інтегрувати польську газотранспортну систему з європейською. Передбачається, що до 2018 р. Польща зможе збільшити імпорт газу більше ніж удвічі – з 16 до 38 млрд куб. м.

Узагалі, нині в ЄС проводяться значні роботи з розвитку газотранспортного коридору північ – південь саме в Центральній Європі. Саме в такому контексті слід розглядати повідомлення, які з'явилися, про те, що Словаччина, Угорщина, Румунія та Болгарія близькі до підписання меморандуму про будівництво газопроводу Eastring від словацько-українського до болгарсько-турецького кордону. Потужність газопроводу сягатиме від 20 млрд до 40 млрд куб. м газу на рік. Протяжність трубопроводу, залежно від проекту, сягатиме від 744 до 1015 км. Оціночна вартість інвестицій у перший етап проекту оцінюється на рівні 1,3 млрд євро. Запуск цього трубопроводу запланований на 2018 р. Фінансування Eastring вестиметься з трьох основних джерел. По-перше, це буде консорціум з компаній-учасниць зі Словаччини, Болгарії, Румунії та Угорщини. Другим джерелом буде фінансування з боку ЄС, оскільки цей проект відповідає енергетичній концепції Європейської комісії. Серед інших джерел фінансування може бути комерційний банк або Європейський інвестиційний банк. Перспективи будівництва Eastring неоднозначно сприйняли в Україні. Але на цьому питанні ми детальніше зупинимося, коли будемо розглядати перспективи географічної диверсифікації поставок газу в Україну. Тут лише зазначимо, що розвиток газотранспортного коридору північ – південь саме в Центральній Європі об'єктивно розширює технічні можливості поставок газу в Україну альтернативних російським.

Водночас саме в контексті розвитку газотранспортного коридору північ – південь у Центральній Європі слід звернути увагу на ряд повідомлень ЗМІ щодо газопроводу «Турецький потік». Зокрема, повідомлялося, що німецька компанія Wintershall не братиме участі в реалізації проекту «Турецький потік». Wintershall займалася розробкою проектної документації «Південного потоку», який у своїй більшій частині повинен був пройти за нинішнім

маршрутом «Турецького потоку».

Також українські ЗМІ з посиланням на повідомлення агентства Reuters звертають увагу на те, що Туреччина фактично гальмує плани Росії з будівництва «Турецького потоку». Зокрема, повідомляється, що влада Туреччини стурбована з приводу занадто великої залежності від російських енергоносіїв, а тому плани Росії щодо нового газопроводу до південно-східної Європи навряд чи просунуться настільки швидко, як цього прагне Москва. Зокрема, у січні цього року «Газпром» заявив у січні, що планує побудувати газопровід до поки ще не збудованого газового хабу на турецько-грецькому кордоні наприкінці 2016 р. Однак офіційні особи в Анкарі вважають, що терміни виконання цього проекту, який неофіційно називають «Турецьким потоком», не реальні. «Питання не в самому “Турецькому потокові”, це цілий пакет енергетичних потреб Туреччини. Ми повинні бути трохи терплячими», – сказав міністр енергетики Туреччини Т. Ілдиз. Один з неназваних у ЗМІ керівників турецької енергетики висловив припущення, що питання «Турецького потоку» буде відкладено принаймні до 2017 р., підкресливши довгі процедури надання екологічних дозволів, особливо напередодні загальних виборів у червні нинішнього року. На сьогодні питання перспектив реалізації «Турецького потоку», по суті, залишається відкритим (*детальніше див.: «Україна: подїї, факти, коментарі». – 2015. – № 4–6*). Можливості його реалізації залежатимуть не лише від геополітичних амбіцій Росії, а й від ефективності енергетичної політики ЄС.

У цьому контексті треба зазначити, що газопровід Eastring від словацько-українського до болгарсько-турецького кордону, про перспективи будівництва якого говорилося вище, у принципі може бути використаний для транспортування газу і з півночі на південь, і з півдня на північ. Причому в останньому випадку цим газопроводом, згідно з чинними у Євросоюзі правовими нормами, може транспортуватися газ не лише російського, а й азербайджанського, туркменського та іншого походження.

Таким чином, враховуючи не лише нинішній, а й перспективний стан європейської газотранспортної інфраструктури, а також нормативно-правову базу газового ринку ЄС, з високим ступенем вірогідності можна припустити, що основними чинниками, які в майбутньому можуть обмежувати обсяги та функціонування режиму поставок газу в Україну з території ЄС, будуть запаси (пропозиція) газу на європейському газовому ринку. Однак економіка ЄС сама сильно залежить від імпортних поставок газу, на які, за даними Eurogas, у 2012–2013 рр. припадало близько 2/3 від загального обсягу споживання газу в ЄС. Тобто на нинішньому етапі поставки газу в Україну з території ЄС, по суті, є його реекспортом або (меншою мірою) транзитом з Норвегії. Отже, ці поставки і за ціною, і за обсягами залежать від кон'юнктури європейського газового ринку. Саме цією залежністю економіки ЄС від імпорту газу й намагалися скористатися «Газпром» і російське державне керівництво у своїх спробах перешкодити реверсу газу в Україну з території Польщі, Словаччини та Угорщини у 2014–2015 рр. Але, як наголошувалося вище, спроби ці виявилися марними. Однак це зовсім не

означає, що російська сторона в майбутньому знову не спробує використати «газовий важіль» для впливу і на Україну, і на держави-члени ЄС.

У зв'язку з цим зупинимося на питаннях імовірного впливу кон'юнктури газового ринку ЄС на можливості реверсних (тобто альтернативних російським) поставок газу в Україну. Так, основними постачальниками газу до ЄС є Росія, Норвегія, Алжир і Катар. Аналіз статистичних даних Eurogas показує, що в середньому за підсумками 2012–2013 рр. на Росію припадало близько чверті поставок усього газу, спожитого у ЄС, на Норвегію – близько 22 %, на Алжир 8–9 %, на Катар – близько 5 % і 5–7 % – на інших імпортерів газу. Близькі до зазначених показники наводить директор Центру дослідження постіндустріального суспільства, доктор економічних наук В. Іноземцев (Росія), за інформацією якого 28 країн ЄС спожили у 2013 р. 472 млрд куб. м газу, з яких 27 % загальної потреби припадало на Росію. Норвегія забезпечила 21 % потреби ЄС у газі, а третій і четвертий найбільші постачальники Алжир і Катар – 8 і 5 % відповідно. Більше того, у 2012 р., підкреслює В. Іноземцев, Росія на 55–100 % забезпечувала газом 12 з 28 держав-членів ЄС – Грецію, Польщу, Чехію, Австрію, Словенію, Словаччину, Угорщину, Болгарію, Фінляндію й три країни Балтії (Естонію, Латвію та Литву). Причому, як зазначалося вище, за результатами 2014 р. «Газпром», який на сьогодні є єдиним експортером саме російського газу до Європи, скоротив експорт газу в країни ЄС на 13,8 % – до 121,3 млрд, повторивши результат 2010 р., найгірший за останні 20 років.

Щоправда, за даними «Газпрому», його частка на європейському ринку у 2014 р. становила 30 %. Зазначені розбіжності даних європейської та російської статистики можуть пояснюватися такими причинами. Відомо, що безпосередньо у Європі «Газпром» продає російський газ через мережу своїх дочірніх структур, серед яких є спільні підприємства й офшорні компанії. Це ж, у свою чергу, ускладнює облік газу, спожитого у Європейському Союзі та у Європі взагалі за країнами його походження. Не виключено й свідоме завищення частки «Газпрому» на європейському ринку (наприклад, за рахунок віднесення до європейських поставок обсягів постачання російського газу до Туреччини) з боку його посадовців як складової російської газової дипломатії у Європі.

Утім, основним конкурентом Росії з постачання газу до ЄС на сьогодні є Норвегія. При цьому, судячи з повідомлень деяких ЗМІ, відбувається поступова експансія норвезького газу на традиційні ринки збуту російського «Газпрому» – у Польщу, Литву і навіть в Україну. Крім того, у площину реалізації конкретних інвестиційних проектів перейшло питання поставок газу до ЄС з Азербайджану. Також ЄС розглядає можливості отримання у відносно недалекому майбутньому газу з Туркменістану. Предметом конкретного аналізу для європейців є й можливості збільшення поставок газу з Алжиру. Не виключено, що, у разі зняття санкцій, до когорти постачальників газу на європейський ринок у недалекому майбутньому може приєднатися ще й Іран. Доволі багато уваги приділяється перспективам

поставок скрапленого природного газу до Європи із США (Детальніше див.: **«Україна: події, факти, коментарі».** – 2015. – № 4–6). Система ж європейських газопроводів, що постійно розвивається, дасть змогу в разі потреби оперативно транспортувати імпортний газ з однієї європейської країни в іншу.

Таким чином, ЄС має велими непогані перспективи для диверсифікації джерел постачання газу на свій ринок у середньостроковій перспективі. Водночас у російських ЗМІ доволі часто обговорюється питання, чи зможе Європейський Союз узагалі відмовитися від закупівлі російського газу. Однак така постановка питання сама по собі є суто пропагандистською, розрахованою виключно на широкий загал, насамперед російський, який у цілому погано розуміється на механізмах функціонування міжнародних газових ринків, а не фаховим обговоренням важливої техніко-економічної проблеми. Адже держави-члени ЄС і не мають намірів повністю відмовлятися від закупівлі російського газу, про що неодноразово заявляли європейські політики, чиновники та бізнесмени. Як правило, з боку європейців ідеться лише про послаблення газової залежності ЄС від Росії та про розвиток конкуренції на європейському газовому ринку. Так само й Росія не відмовиться повністю від європейського газового ринку, а лише боротиметься за якомога вигідніші умови продажу свого газу на цьому ринку. Це випливає з аналізу російсько-європейських газових відносин протягом двох останніх десятиліть і перспектив розвитку газовидобутку в Росії.

Водночас існують і доволі вагомі розбіжності в російських і європейських оцінках обсягів споживання газу у Європі на перспективу. Так, у січні нинішнього року у Відні (Австрія) голова ради директорів «Газпрому» В. Зубков заявив, що цей концерн упевнений у збереженні своєї 30-відсоткової частки на європейському ринку в 2015 р., незважаючи на падіння експорту палива за підсумками 2014 р. При цьому він наголосив, що із щорічно споживаних у Європі близько 480 млрд куб. м газу Росія поставляє приблизно 150 млрд куб. м. Водночас, як повідомляє російська «Независимая газета» з посиланням на березневі повідомлення агентства Reuters, які, у свою чергу, засновані на даних урядів та енергетичних компаній, а також прогнозах аналітиків (при цьому конкретні персоналії не наводяться!), до 2023 р. споживання газу у Європі може зрости до 585 млрд куб. м на рік, а його імпорт з Росії – до 175 млрд куб. м на рік.

Зазначена російська оцінка потребує деяких пояснень. По-перше, судячи навіть з оприлюдненої в ЗМІ статистики «Газпрому», російська сторона в цьому випадку некоректно відносить до експорту свого газу на європейський ринок і експорт цього газу до Туреччини. Попри ж їх географічну близькість, європейський і турецький газові ринки – це і функціонально, і, особливо, інституційно (тобто за своїми цільовими настановами, правовими механізмами й політикою) якісно різні ринки. Тому й некоректно розглядати постачання газу на зазначені ринки як результат однотипної маркетингової стратегії.

По-друге, як повідомлялося в ЗМІ, у 2014 р. за результатами 2014 р. російський «Газпром» скоротив експорт свого газу в країни ЄС на 13,8 % – до 121,3 млрд, повторивши результат 2010 р., найгірший за останні 20 років. Експорт же ж ОАО «Газпром» у далеке зарубіжжя в цілому за січень – березень 2015 р. становив 34,6 млрд куб. м газу. Торік за аналогічний період експорт російського газу в далеке зарубіжжя в цілому перебував на рівні 42,89 млрд куб. м. Таким чином, зниження зазначеного показника за перші три місяці поточного року становило 19,3 %.

В основному, падіння російського експорту пояснюється скороченням попиту на газ в Європі насамперед через аномально теплу погоду. Однак свій внесок у це зробила спроба російської монополії наприкінці року зупинити реверсні поставки газу в Україну з Європи, а також європейська політика, спрямована на більш раціональне використання енергоресурсів. Саме останній чинник, вочевидь, відіграватиме вирішальну роль у тенденціях розвитку споживання газу в Європі на перспективу.

Як наголошує вже згадуваний вище директор Центру дослідження постіндустріального суспільства, доктор економічних наук В. Іноземцев (Росія), 28 країн ЄС спожили в 2013 р. 472 млрд куб. м газу – на 14 % менше, ніж у 2008 р., і на 1,4 % менше, ніж у 2012 р. За його оцінкою, за підсумками 2014 р. обсяги скорочення споживання газу в ЄС становитимуть ще 4–6 %. За даними ж Eurogas, у 2014 р. обсяги споживання газу в ЄС скоротилися на 11,2 %. Щоправда, як визнають самі європейці, певною мірою це було пов’язано з надзвичайно теплою зимиою.

Узагалі, за даними Eurogas, валове споживання газу в Євросоюзі в період 2005–2014 рр. скорочувалося. Ця європейська організація свого часу склала прогноз споживання газу в 27 країнах-членах ЄС (тобто без участі Хорватії) на період до 2035 р. (з показниками на 2015 і 2025 р.), який дає уявлення про перспективи розвитку європейського газового ринку. За базу прогнозування було прийнято ситуацію на європейському газовому ринку в 2010 р. Зазначений прогноз передбачає оцінку перспектив розвитку газового ринку в ЄС-27 за трьома сценаріями, які відображають різні ймовірні умови функціонування цього ринку. При цьому підкреслимо, що через відносно незначне споживання газу в Хорватії (на неї припадає лише близько 0,6 % від загального обсягу споживання газу в ЄС) порівняно з іншими, більшими за обсягами економіками країн Євросоюзу, прогноз споживання газу для ЄС-27 майже не відрізнятиметься, по суті, від аналогічного прогнозу для ЄС-28.

«Базовий (основний) сценарій» розвитку європейського газового ринку виходить із продовження національних політик у галузі енергетики, які передбачають незначні інвестиції в розвиток газового сектору економіки (або навіть їх відсутність) у більшості регіонів Європи в наступні 5–10 років. «Сценарій, зорієнтований на дбайливе ставлення до природного середовища» (тобто умов проживання населення), передбачає збалансованість виробництва енергії за рахунок поєднання відносно вищих темпів розвитку відновлюваної енергетики і дещо меншого розвитку атомної енергетики за

одночасного поновлення економічного зростання і високих темпів впровадження інновацій в енергетично ефективне обладнання. «Сценарій повільного зростання» виходить з того, що в результаті процесу глобалізації у Європі газ стає дедалі менш конкурентним, політичні умови залишатимуться несприятливими для розвитку газового сектору, як і відносно невисока продуктивність промислового виробництва та повільний прогрес у сфері енергоефективності. По суті, зазначені сценарії можна розглядати як рамкові для розвитку газового ринку Євросоюзу.

Відповідно до згаданого прогнозу Eurogas, сукупне споживання газу в ЄС-27 «базовим (основним) сценарієм» у 2015 р. становитиме 421 млрд куб. м, у 2025 р. – 455 млрд куб. м, а у 2035 р. – 471 млрд куб. м. За «сценарієм, зорієнтованим на дбайливе ставлення до природного середовища», сукупне споживання газу в ЄС-27 становитиме у 2015 р. 421 млрд куб. м, у 2025 р. – 478 млрд куб. м, у 2035 р. – 527 млрд куб. м. «Сценарій повільного зростання» передбачає, що сукупне споживання газу в ЄС-27 становитиме у 2015 р. 366 млрд куб. м, у 2025 р. – 385 млрд куб. м, а у 2035 р. – 394 млрд куб. м.

З огляду на нинішні тенденції розвитку газового сектору та європейської економіки в цілому «сценарій повільного зростання» на сьогодні виглядає нереалістичним. Найімовірнішим виглядає напрям розвитку газового ринку ЄС або за сценарієм, проміжним між «базовим (основним) сценарієм» і «сценарієм, зорієнтованим на дбайливе ставлення до природного середовища», або за другим з представлених в огляді Eurogas.

Водночас, як заявив нещодавно в ефірі телеканалу «Дождь» (Росія) партнер консалтингового агентства Rusenergy М. Крутихін, «споживання газу в Європі фактично не зростає, а якщо й буде трохи зростати, то цей додатковий обсяг погашатиметься надходженнями у формі недорогого скрапленого газу. Його на ринку цілком достатньо, а через рік або два буде навіть надлишок і ціни не підуть вгору». Тому, на думку російського фахівця, «у плані збільшення експорту до Європи “Газпрому” розраховувати особливо немає на що». Також, вважає М. Крутихін, на ринку скрапленого природного газу прориву «Газпрому» очікувати теж не варто. Що ж стосується українського ринку, то його російський «Газпром» значною мірою вже втратив. Україна може обйтися й без поставок газу з боку «Газпрому». На думку експерта, Україна найближчим часом матиме достатньо власних ресурсів і того газу, який вона купує на вільному ринку в європейських компаній.

Окремі російські ЗМІ пояснюють схильність «Газпрому» та деяких, так би мовити, експертів до завищених перспективних показників споживання газу в Європі лобіюванням будівництва магістральних газопроводів в обхід України, таких як «Північний потік» і «Південний потік», оскільки як формальні причини будівництва називається необхідність задоволення зростаючого в Європі попиту на газ. Зазначається, що «Газпром» говорить про зростання європейського імпорту газу на 80 млрд куб. м до 2020 р. та на 140 млрд куб. м – до 2030 р. У цьому, звичайно, є «певне лукавство»,

зазначають деякі російські оглядачі й наголошують, що останніми роками споживання газу в ЄС тільки скорочувалося. Так, у 2011 р. воно впало на 10 %, у 2012 р. – на 2 %, у 2013 р. – на 1,4 %. Як зазначалося, у 2014 р. споживання газу в ЄС скоротилося на 11,2 %. І хоча, як визнають самі європейці, певною мірою це було пов’язано з надзвичайно теплою зимою, однак поточна тенденція до скорочення обсягів споживання газу в ЄС є. Це ж не може не позначитися на динаміці споживання європейцями газу в перспективі.

Таким чином, прогноз споживання газу в Європі, озвучений головою ради директорів «Газпрому» В. Зубковим і наведений вище, можна вважати завищеним принаймні на 80–90 млрд куб. м. на рік. Відповідно, завищеним є й прогноз експорту російського газу до Європи. Більше того, директор Центру дослідження постіндустріального суспільства В. Іноземцев (Росія) доводить, що в разі гострої потреби Європейський Союз у перспективі сuto технічно взагалі зможе відмовитися від придбання російського газу, а через кілька років, за умов відповідної цілеспрямованої роботи, зможе скоротити закупівлі газу в «Газпрому» приблизно на 40 %. Загроза подібного перебігу подій послаблює вплив Росії на стан європейського газового ринку та на здійснення реверсних поставок газу в Україну з Європи.

Це ж означає, що протягом майбутнього десятиріччя потреби ЄС у газі в обсязі приблизно 500 млрд куб. м можуть бути задоволені навіть за умов скорочення обсягів закупівель російського газу або принаймні їх стабілізації. В основі зазначених зрушень лежать зміни кон’юнктури європейського газового ринку, які відбуваються не на користь російського «Газпрому». Тобто можна вважати, що ситуація на європейському газовому ринку розвивається в такому напрямі, коли визначальним чинником для вибору постачальників газу для України буде саме ціна пропозиції газу з боку того чи того постачальника, а не технічна доступність відповідного джерела поставок газу. Як повідомлялося в ЗМІ, Україна в січні 2015 р. імпортувала природний газ з Європи за середньою ціною 322,5 дол. за 1 тис. куб. м (відповідно 341,2 дол. – у грудні 2014 р.), а з Росії – по 335,7 дол. за 1 тис. куб. м (384,9 дол. – у грудні 2014 р.). Той факт, що європейський газ для України стає дешевшим за російський, говорить про те, що «Газпром» усе більше втрачає свої позиції не лише в Україні, а й на газовому ринку Європи. Відповідно, і Україна матиме доволі хорошу ресурсну базу у вигляді пропозиції газу на європейському ринку. Це дасть змогу здійснювати поставки газу в Україну, альтернативні поставкам газу безпосередньо від «Газпрому».

Тому техніко-економічні умови поставок газу в Україну в перспективі, навіть у випадку розширення української та, особливо, європейської газотранспортної інфраструктури, багато в чому визначатимуться політикою найбільших суб’єктів європейського газового ринку. Для України в цьому плані особливого значення набуває енергетична політика ЄС і Росії, оскільки остання володіє величезними запасами природного газу, сuto технічні умови доставки яких в Українську державу є вельми зручними (*При підготовці цієї*

роботи були використані такі джерела інформації: Автономная некоммерческая организация «ТВ-Новости» (<http://russian.rt.com>). – 2015. – 3.02; Дзеркало тижня. – 2015. – № 9, 10; Дзеркало тижня (<http://dt.ua>). – 2014. – 2.12; 2015. – 27.01; 5, 17, 21, 25.02; 11, 23, 30, 31.03; Економічна правда (<http://www.epravda.com.ua>). – 2015. – 23.02; 7, 11, 12, 18, 19.02; Європейська правда (<http://www.europintegration.com.ua>). – 2014. – 19.06, 21.10; 2015. – 22, 24.01; 2, 16, 25, 26.02; 6, 8, 10, 11, 16, 17.03; Західна інформаційна корпорація (<http://zik.ua>). – 2015. – 21.22. 1, 11.02; ІноСМИ.ru (<http://inosmi.ru>). – 2014. – 12.08; Корреспондент.net (<http://ua.korrespondent.net>). – 2014. – 12.06; Левый берег (<http://Lb.ua>). – 2015. – 20, 23, 25, 31.03; Медиавектор. Независимое информационное издание (<http://www.mediavektor.org>). – 2014. 3.07; ПРАЙМ (<http://Iprime.ru>). – 2014. – 14.11; 2015. – 25, 27.02; 3, 10, 16, 17, 23, 27, 31.03; Укрудпром (<http://www.ukrrudprom.ua>). – 2015. – 25.03; Eurogas (<http://www.eurogas.org>); NEWSru.ua(<http://www.rus.newsru.ua>). – 2015. – 17.03).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Жодна влада – ані центральна, ані регіональна – не буде успішною без реформи з децентралізації врядування, – рівень довіри до влади знижується, наростилися негативні тенденції. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман під час зустрічі з Президентом Республіки Польща Броніславом Коморовським у четвер, 9 квітня.

Під час зустрічі Сторони обмінялися досвідом реформи місцевого самоврядування і децентралізації влади в Україні і Польщі.

На переконання керівника Парламенту, нині в Україні «той час, коли можна здійснити глибинні реформи, і однією з базових є реформа місцевого самоврядування, децентралізація влади». Ця реформа, сказав він, передбачає субсидіарність, повсюдність місцевого самоврядування, фінансову самодостатність громад, підвищення їхньої спроможності, а також відповіальність органів місцевого самоврядування перед громадою і державою.

За словами В. Гройсмана, Верховна Рада вже здійснила перші кроки на шляху законодавчого забезпечення реформи врядування, зокрема, у частині фінансової децентралізації, створення підвалин для об'єднання громад, реалізації політики регіонального розвитку.

Найголовнішим завданням, яке необхідно здійснити до жовтня ц.р., – до початку місцевих виборів, – Голова Верховної Ради назвав внесення «першого блоку змін» до Конституції України у частині децентралізації влади та розширення повноважень місцевого самоврядування. При цьому В. Гройсман зауважив, що нові повноваження органів місцевого самоврядування не можуть бути зреалізовані одразу, і тому у змінах до

Основного закону маж бути передбачений перехідний період, під час якого законодавство має бути приведено у відповідність до конституційних змін.

Нині у Парламенті, також сказав В. Гройсман, триває робота над розробкою системи, за якою мають відбутися місцеві вибори.

У цьому контексті він також повідомив про перше засідання Конституційної комісії, яка напрацьовуватиме відповідні зміни у частині децентралізації врядування, удосконалення конституційних зasad правосуддя та конституційного регулювання прав, свобод і обов'язків людини та громадянина.

Говорячи про реформи, Голова Верховної Ради зазначив: «Це непросто, система опирається, але критична маса людей, які бажають змін, нарastaє, і це прискорює реформаторські процеси». «Україні потрібно з пострадянської, централізованої, корумпованої країни перетворитися на європейську державу», – заявив він. В. Гройсман зазначив, що до кінця квітня планується остаточно сформувати План законодавчого забезпечення реформ в Україні.

Своєю чергою, Президент Республіки Польща висловив думку, що Україні може бути корисним польський досвід реформи місцевого самоврядування. «Ми абсолютно переконані, що ця реформа була одним з основних двигунів розвитку Польщі, – сказав пан Б.Коморовський. – Ми покращили систему управління державою, і це визволило джерела енергії і прискорило процес формування нових державних і регіональних еліт».

Президент Республіки Польща зазначив, що у Парламенті Польщі «було створено потужне позапартійне лобі реформи місцевого самоврядування». Голова Верховної Ради назвав ідею створення такого лобі в Україні «дуже гарною», зазначивши, що у кожній депутатській фракції «є прихильники місцевого самоврядування, і потрібно зробити таку підтримку максимально широкою» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 9.04).

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман доручив профільним парламентським комітетам провести «публічні засідання», під час яких заслухати інформацію щодо стану розслідування можливих корупційних діянь урядовців і ситуації у сфері тарифоутворення.

Відкриваючи пленарне засідання Верховної Ради України у вівторок, В. Гройсман доручив Комітету з питань запобігання і протидії корупції та Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності «публічно розглянути питання корупції», а Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства – питання щодо тарифів на житлово-комунальні послуги.

Після цього, сказав керівник парламенту, комітети мають внести пропозиції щодо можливого створення відповідних ТСК і запрошення в п'ятницю посадових осіб для надання інформації із зазначених вище питань з подальшим прийняттям рішень Верховною Радою.

В. Гройсман наголосив, що в комітетах забезпечено пропорційне

представництво всіх політичних сил. «Це буде професійно, якісно і відверто, – сказав він. – Це буде справжній контроль, професійний підхід і відповідальність як політичних сил, так і голів комітетів у тому, щоби питання було обов'язково вирішено» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 8.04).

***

Голова Верховної Ради України В. Григорій підтримав акцію «100 000 книжок для сільських бібліотек».

У середу перед початком пленарного засідання парламенту він передав ініціативній групі акції чотири комплекти тритомників українських казок. При цьому В. Григорій зазначив, що «підтримка такої акції є дуже важливою, адже треба, щоб українські бібліотеки були забезпечені і книжковим фондом, і новітніми засобами, бо бібліотека – це осередок культури, а культура – основа нашої державності».

Керівник парламенту висловився за необхідність популяризації культури читання. «Я не проти читання електронних книжок, але, думаю, неможливо перебільшити важливість традиційної книжки», – сказав В. Григорій, наголосивши на необхідності збереження мережі бібліотек у селах і містах, оновлення їхньої матеріальної бази та запровадження новітніх технологій у роботі.

Відкриваючи пленарне засідання у вівторок, В. Григорій звернувся до народних депутатів із закликом взяти участь в акції на підтримку сільських бібліотек, яка відбувається в кулуарах парламенту.

«Я просив би депутатів, не байдужих до тематики книговидавництва і підтримки бібліотек, по можливості взяти участь у цій акції і підтримати її. Це буде вагомим внеском у підтримку бібліотек в Україні», – сказав він (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 8.04).

***

Лидер фракции «Радикальная партия О. Ляшко» сменил замглавы фракции «Народный фронт» А. Тетерука на должности координатора парламентской коалиции, сообщил журналистам глава фракции «Самопоміч» О. Березюк.

Напомним, в коалицію входять фракции «Блок П. Порошенко», «Народний фронт», «Самопоміч», «Батьківщина», Радикальна партія О. Ляшко (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 8.04).

***

В «Батьківщине» возмущены заявлениями в адрес фракции, которые прозвучали со стороны депутата от «Народного фронта» А. Геращенко. Об этом говорится в заявлении фракции, опубликованном ее пресс-службой.

«Как добросовестные члены коалиции мы всегда были убеждены, что любые недоразумения, которые возникают между фракциями, можно и

нужно решать внутри коалиции, прежде чем выносить их на широкую публику. Сегодня же депутат А. Геращенко и его коллеги, которые вышли с ним на трибуну, решили пренебречь политическим диалогом и перешли на откровенное хамство, – заявили в “Батьківщине”. – Довольно странно слышать обвинения в игре на стороне Кремля от тех лиц, которые сегодня создали прекрасную картинку для российского телевидения и будут героями очередной волны антиукраинской пропаганды».

В пресс-службе отметили, что «Батьківщина» требует созвать общее собрание коалиции в четверг, 9 апреля, после утреннего заседания Верховной Рады.

«В сложные времена мы должны держать единство. Но война не может перечеркивать возможность демократического политического процесса. На общем собрании коалиции мы как старейшая парламентская партия хотим обсудить стандарты поведения и взаимоотношений внутри коалиции. Мы также надеемся услышать извинения от неопытных коллег, которые позволяют себе эмоциональные и безосновательные обвинения», – идет речь в заявлении пресс-службы фракции (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 8.04).

***

Партия «Народный фронт» Премьера А. Яценюка пытается перекладывать свои проблемы на других. Об этом заявил заместитель главы фракции «Батьківщина» С. Соболев на заседании Верховной Рады, передает корреспондент «МинПрома».

«Сегодняшний состав парламента хорошо разбирается в том, что происходит благодаря Путину, а что благодаря тотальной коррупции, которая дальше пронизывает общество. Те, кто пробуют списать на Путина тотальное разворовывание бюджета государства, – не получится», – подчеркнул он.

Ранее депутат от НФ А. Геращенко заявил, что лидер ВО «Батьківщина» Ю. Тимошенко инициирует отстранение от должности Премьера А. Яценюка по указанию российского лидера В. Путина. По его словам, Ю. Тимошенко помогают ВО «Свобода» и часть депутатов из Блока П. Порошенко.

Как известно, оппозиция и часть правящей коалиции в ВР требуют создания парламентской комиссии для расследований обвинений в коррупции А. Яценюка и его правительства, которые выдвинул экс-глава Государственной финансовой инспекции Украины Н. Гордиенко. По его данным, речь идет о злоупотреблениях на 7,5 млрд грн (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2015. – 8.04).

***

Депутат Верховной Рады от Оппозиционного блока С. Лёвочкин заявил, что Кабинет Министров Украины во главе с А. Яценюком не оправдал надежд общества на изменения к лучшему.

«Кабмин провалил реформы, погряз в коррупции и дешевых PR-акциях»,

– отметил он. Оппозиционер выразил мнение, что А. Яценюку и его команде придется нести ответственность за свои провалы и злоупотребления. «Но отвечать им придется. Перед законом за воровство, перед людьми – за ухудшение жизни», – резюмировал С. Лёвочкин.

Как известно, оппозиция требует отставки А. Яценюка с должности Премьера за резкое ухудшение социально-экономических показателей Украины и отсутствие реформ. Сам А. Яценюк утверждает, что реформы ему мешает проводить российский лидер В. Путин (*Минпром* (<http://minprom.ua/news/181826.html>). – 2015. – 8.04).

***

Верховна Рада України прийняла за основу внесений Президентом П. Порошенком проект закону про правовий режим воєнного стану.

Проектом закону пропонується визначити зміст правового режиму воєнного стану, порядок його введення та скасування, правові засади діяльності органів державної влади, військового командування, військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій в умовах воєнного стану, гарантії прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб.

Згідно із законопроектом, «воєнний стан – це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб».

Проектом передбачається встановити, що правовою основою введення воєнного стану є Конституція України, цей Закон та Указ Президента України про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях, затверджений Верховною Радою України.

Законопроектом також пропонується унормувати порядок діяльності та повноваження військового командування, органів державної влади в умовах дії воєнного стану, військових адміністрацій – тимчасових державних органів, що створюються Президентом України на територіях, на яких введено воєнний стан, для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення разом із військовим командуванням запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, громадського порядку та безпеки, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян тощо.

За закон проголосували 258 народних депутатів. Законопроект зареєстровано за № 2541 (*Офіційний портал Верховної Ради України*

(<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 9.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення зміни до Закону України «Про загальну структуру і чисельність Служби безпеки України».

Законодавчим актом затверджено загальну чисельність Служби безпеки України у кількості 27000 осіб, в особливий період (крім періоду дії воєнного стану) – у кількості 31000 осіб, а на період дії воєнного стану – у кількості згідно з Мобілізаційним планом України на особливий період.

Законопроект зареєстровано за № 2472 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 9.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення зміни до Закону України «Про Державну прикордонну службу України».

Законодавчим актом збільшено граничну чисельність Державної прикордонної служби України на 3 тисячі до 53000 осіб, у тому числі 45000 військовослужбовців.

Законопроект зареєстровано за № 2471 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 9.04).

***

Служба безопасности Украины открыла уголовное дело в отношении экс-президента страны В. Януковича. Об этом сообщил на своей странице в Facebook заместитель председателя рабочей группы при министерстве юстиции Украины по доработке закона о люстрации К. Волох (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3501504-sbu-otkryla-delop-faktu-uzurpatsyy-vlasty-protuv-yanukovycha-y-sudei-ksu>).

«Сегодня вечером СБУ зарегистрировано уголовное дело по обвинению бывшего президента Януковича, судей конституционного суда и ряда других высокопоставленных должностных лиц в преступном сговоре с целью изменения конституционного строя и узурпации власти в стране! В ближайшее время многим «неприкасаемым» будут объявлены подозрения», – написал К. Волох в среду вечером.

Он также отметил, что это одно из «совершенно судьбоносных для Украины уголовных дел».

По словам К. Волоха, делу лично дал «зеленый свет» генпрокурор Украины В. Шокин.

Напомним, ранее бывший руководитель Национального бюро Интерпола в Украине (2005-2006 гг.) К. Куликов заявил, что В. Янукович объявлен в розыск за экономические преступления, поэтому его не смогут судить по делу Майдана (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 8.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про ратифікацію Протоколу прикордонного знака “ТУР”, який встановлено для позначення точки стику державних кордонів України, Румунії і Угорщини».

Законом ратифіковано Протокол прикордонного знака «ТУР», який встановлено для позначення точки стику державних кордонів України, Румунії та Угорщини, підписаний 17 жовтня 2012 р. в м. Будапешт.

Ратифікація зазначеного Протоколу сприятиме завершенню редемаркаційних процедур, викликаних природними змінами на відповідній ділянці державного кордону поблизу прикордонного знака «ТУР», який встановлено для позначення точки стику державних кордонів України, Румунії та Угорщини.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0008 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 8.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про ратифікацію Протоколу між Кабінетом Міністрів України та урядом Республіки Білорусь про внесення змін до Угоди між Кабінетом Міністрів України та урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі технічного захисту інформації, підписаної в м. Мінську 22 січня 2003 року».

Метою прийняття Закону є виконання внутрішньодержавних процедур для набрання чинності міжнародним договором України, що створить необхідні нормативно-правові засади для співпраці з білоруською стороною в галузі технічного захисту інформації.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0006 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 8.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та урядом Республіки Кіпр про співпрацю у сфері оборони».

Угода має на меті встановлення загальних принципів і процедур співпраці між сторонами у сфері оборони, що включає визначення термінів і державних органів, уповноважених на виконання цієї Угоди, спільних заходів; порядок обміну інформацією, делегаціями, вирішення спорів, питання юрисдикції та відповідальності, внесення змін і доповнень до цього документа.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0011 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 8.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та урядом Італійської

Республіки про перевезення військових вантажів та персоналу через територію України у зв'язку з участю Збройних сил Італійської Республіки у Міжнародних силах сприяння безпеці в Ісламській Республіці Афганістан».

Угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Італійської Республіки про перевезення військових вантажів і персоналу через територію України у зв'язку з участю Збройних сил Італійської Республіки в Міжнародних силах сприяння безпеці в Ісламській Республіці Афганістан підписано 21 лютого 2013 р. у Києві. Пунктом 1 ст. 15 Угоди передбачено, що Угода набирає чинності з дати отримання останнього письмового повідомлення дипломатичними каналами про завершення виконання сторонами внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання нею чинності.

Оскільки Угодою регулюється транзитне переміщення територією України військових вантажів і військового персоналу збройних сил іншої держави, то вона підлягає ратифікації парламентом відповідно до вимог п. 23 ст. 85 Конституції України.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0012 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 8.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та урядом Румунії про заходи зміцнення довіри і безпеки».

Законом ратифіковано Угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Румунії про заходи зміцнення довіри і безпеки, що була підписана 10 березня 2014 р. у Києві.

Угода регулює військове співробітництво України та Румунії в зонах, що прилягають до українсько-румунського державного кордону. Зокрема, визначаються зони застосування Угоди, порядок повідомлення сторін про військову діяльність, взаємне запрошення спостерігачів, інформування, проведення інспекцій вказаних районів, зустрічі експертів та інші питання.

Крім того, українська сторона зобов'язується (ст. 6 Угоди) не мати й не розміщувати на о. Зміїний «наступальні озброєння», під якими в цій Угоді розуміється фактично будь-яке озброєння за винятком стрілецької зброї.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0013 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 8.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про електроенергетику” щодо особливостей регулювання відносин у сфері енергетики на території проведення антитерористичної операції».

Законом встановлюється, що особливості регулювання правових, економічних та організаційних відносин, пов'язаних із продажем електричної

енергії з оптового ринку електричної енергії України на тимчасово окуповану територію та на територію, де органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, а також відносин, пов'язаних з виробництвом, передачею, розподілом, постачанням, купівлєю, продажем і використанням електричної енергії на тимчасово окупованій території та на території, де органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі своїх повноваження, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Закон містить також норму, відповідно до якої перелік населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі своїх повноваження, визначається Кабінетом Міністрів України.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2375 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 7.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців” щодо спрощення припинення юридичних осіб шляхом злиття, приєднання, поділу, перетворення (реорганізації)».

Законом внесено до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» ряд змін, які мають спростити процедуру державної реєстрації припинення юридичних осіб.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 1416 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 7.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо державних інвестиційних проектів».

Законом внесено зміни до Бюджетного кодексу України, згідно з якими, зокрема, планові та прогнозні на наступні за плановим два бюджетні періоди обсяги державних капітальних вкладень на розроблення та реалізацію державних інвестиційних проектів визначаються з урахуванням:

- необхідності продовження (завершення) реалізації розпочатих державних інвестиційних проектів відповідно до планів їх реалізації та визначених термінів введення в експлуатацію основних засобів;
- необхідності передбачення державних капітальних вкладень на підготовку та початок реалізації нових державних інвестиційних проектів;
- витрат державного бюджету на розроблення та реалізацію державних інвестиційних проектів, здійснених у попередніх двох бюджетних періодах і запланованих на поточний бюджетний період;
- основних прогнозних макропоказників економічного та соціального розвитку України на плановий і наступні за плановим два бюджетні періоди.

Міністерство фінансів України до 15 травня р., що передує плановому, доводить до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує

формування державної політики у сфері економічного та соціального розвитку, плановий і прогнозні на наступні за плановим два бюджетні періоди загальні обсяги державних капітальних вкладень на розроблення та реалізацію державних інвестиційних проектів [крім тих, що здійснюються із залученням державою кредитів (позик) від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій, а також з коштів державного фонду регіонального розвитку] для підготовки за участі Комітету Верховної Ради України з питань бюджету в тритижневий термін пропозицій щодо розподілу таких державних капітальних вкладень між головними розпорядниками бюджетних коштів за результатами відбору державних інвестиційних проектів.

Відбір державних інвестиційних проектів [крім тих, що здійснюються із залученням державою кредитів (позик) від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій, а також з коштів державного фонду регіонального розвитку] здійснюється Міжвідомчою комісією з питань державних інвестиційних проектів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Міжвідомча комісія з питань державних інвестиційних проектів є колегіальним органом, положення і склад якого затверджуються Кабінетом Міністрів України. До складу Міжвідомчої комісії з питань державних інвестиційних проектів входять члени Кабінету Міністрів України, члени Комітету Верховної Ради України з питань бюджету за рішенням цього комітету (чисельністю не менше 50 % складу такої комісії), представники центральних органів виконавчої влади та інших державних органів.

Розподіл державних капітальних вкладень для реалізації нових державних інвестиційних проектів здійснюється за умови, що в межах загального обсягу державних капітальних вкладень на плановий бюджетний період не менше 70 % спрямовуватиметься на продовження (завершення) реалізації розпочатих державних інвестиційних проектів відповідно до планів їх реалізації та термінів введення в експлуатацію основних засобів.

Державні капітальні вкладення на розроблення та реалізацію державних інвестиційних проектів включаються до проекту закону про Державний бюджет України за результатами такого розподілу.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2258 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 7.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав інвесторів».

Законом, зокрема, передбачається підвищити рівень захисту прав інвесторів шляхом:

- запровадження похідного позову (право міноритарного акціонера подати позов в інтересах товариства про відшкодування збитків);
- впровадження відповідальності посадових осіб господарських товариств у випадку завдання шкоди товариству їхніми неправомірними

діями;

- надання права позивачу на отримання відшкодування від товариства своїх витрат у зв’язку із судовим розглядом справи за позовом до посадової особи товариства про відшкодування завданих товариству збитків – у межах фактично одержаних товариством сум;
- введення інституту «незалежних директорів», які представлятимуть інтереси міnorитарних акціонерів у публічних акціонерних товариствах;
- встановлення детального регулювання угод із заінтересованістю, яке враховуватиме інтереси всіх акціонерів.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2259 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 7.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень».

Законодавчим актом посилено відповіальність за злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини) та визначено особливості здійснення кримінального провадження в умовах воєнного, надзвичайного стану, особливого періоду або в районі проведення антитерористичної операції.

Законом доповнено Кримінальний кодекс ст. 4261 «Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень», згідно з якою «1. Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень, тобто умисне вчинення дій, які явно виходять за межі наданих цій особі прав чи повноважень, крім передбачених частиною другою цієї статті, якщо ці дії заподіяли істотну шкоду, карається обмеженням волі на строк від двох до п’яти років або позбавленням волі на той самий строк.

2. Застосування нестатутних заходів впливу щодо підлеглого або перевищення дисциплінарної влади, якщо ці дії заподіяли істотну шкоду, а також застосування насильства щодо підлеглого, караються позбавленням волі на строк від трьох до семи років.

3. Діяння, передбачені частиною другою цієї статті, вчинені із застосуванням зброї, а також діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки, караються позбавленням волі на строк від п’яти до дев’яти років.

4. Діяння, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану, караються позбавленням волі на строк від семи до десяти років.

5. Діяння, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці, караються позбавленням волі на строк від восьми до дванадцяти років».

Законопроект зареєстровано за № 1849 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 7.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Рахункову палату» (щодо контролю за надходженням коштів до Державного бюджету України).

Законом шляхом внесення змін до Закону України «Про Рахункову палату» пропонується віднести до повноважень Рахункової палати України контроль за надходженням коштів до Державного бюджету України.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2515 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 7.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” щодо статусу осіб, які захищають незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України».

Метою прийняття Закону є впорядкування кола осіб, які, беручи безпосередню участь в антитерористичній операції, захищають незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, що дасть змогу забезпечити належний рівень соціального захисту та гарантій цих осіб.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 1688 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 7.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” щодо періодичності, строків виплати допомоги по безробіттю».

Законодавчим актом врегульовано питання щодо періодичності та термінів виплати допомоги по безробіттю.

Законом встановлено, що: допомога по безробіттю виплачуватиметься два рази на місяць через проміжок часу, а за згодою безробітного – один раз на місяць у порядку, встановленому відповідно до ч. 7 ст. 23 цього Закону; одноразова виплата допомоги по безробіттю для організації безробітним підприємницької діяльності здійснюватиметься протягом 14 днів після дня здійснення державної реєстрації юридичної особи, набуття статусу підприємця фізичною особою.

Законопроект зареєстровано за № 1046 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 7.04).

***

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності розглянув питання щодо стану розслідування можливих корупційних діянь урядовців та доцільності створення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з розгляду заяв про зловживання в уряді

За результатами розгляду Комітетом з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності ухвалено рішення запропонувати Верховній Раді України покласти функції Тимчасової спеціальної комісії на Робочу групу, сформовану з представників комітетів Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та запобігання і протидії корупції.

Комітет також ухвалив рішення звернутися до Генеральної прокуратури України з пропозицією дати доручення на здійснення правоохоронними органами правових, організаційно-технічних та інших заходів, спрямованих на захист від протиправних посягань, життя, житла, здоров'я та майна колишнього Голови Держфініспекції України, свідка М. Гордієнка.

Члени Комітету рекомендують Верховній Раді в найкоротші терміни прийняти Закон «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» (реєстр. № 1098) (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 9.04).

***

Голова Комітету у закордонних справах Г. Гопко провела зустріч з директором директорату Міністерства закордонних справ Республіки Словенія з питань двосторонніх відносин та європейської інтеграції А. Гержиною.

З української сторони в зустрічі взяв участь народний депутат Я. Маркевич. Зі словенської сторони – Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Словенія в Україні Н. Прах.

Голова Комітету у закордонних справах Г. Гопко висловилася за подальший розвиток міжпарламентських відносин двох країн, подякувала словенській стороні за підтримку територіальної цілісності та суверенітету України і висловила сподівання на більш активну підтримку України словенськими парламентськими колами, зокрема в питанні засудження дій Російської Федерації.

Г. Гопко повідомила, що в парламенті України створена депутатська група Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків з Республікою Словенія. Зокрема, вона зазначила, що до складу згаданого депутатського об'єднання увійшли 35 народних депутатів України – представників усіх політичних партій у парламенті України та висловила сподівання щодо активізації міжпарламентської взаємодії на рівні міжпарламентських груп, що сприятиме розвитку плідного партнерства між нашими державами.

А. Гержина відзначив важливість відновлення політичного й дипломатичного діалогу на двосторонній основі. Зокрема, ішлося про підтримку європейської перспективи України, прагнення до відновлення двостороннього політичного діалогу на парламентському рівні, обміну делегаціями на рівні відповідних депутатських груп з міжпарламентських зв'язків.

Українська сторона висловила подяку Словенії за оздоровлення українських дітей з малозабезпечених сімей (*Офіційний портал Верховної*

Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 8.04).

***

Візит делегації депутатської групи з міжпарламентських зв'язків з Італійською Республікою до Італії заплановано провести наприкінці травня.

Комітет у закордонних справах 7 квітня розглянув питання щодо розвитку міжнародного співробітництва та здійснення двосторонніх візитів між Верховною Радою України та Палатою депутатів і сенатом Італійської Республіки.

Враховуючи розпорядження Голови Верховної Ради України № 173 від 11.02.2015 р., передбачається можливість здійснення п'яти візитів депутатських груп до зарубіжних країн, тому Комітетом у закордонних справах візит до Італії було визначено як пріоритетний і такий, що сприятиме розвитку міжнародного співробітництва. Візит заплановано провести наприкінці травня 2015 р.

Склад делегації буде визначений на засіданні депутатської групи з міжпарламентських зв'язків з Італійською Республікою 21 квітня 2015 р. (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 8.04).*

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президенти України та Польщі вшанували пам'ять жертв тоталітаризму.

Президент України П. Порошенко та Президент Республіки Польща Б. Коморовський разом з дружинами відвідали Національний історико-меморіальний заповідник «Биківнянські могили» – одне з найбільших поховань жертв тоталітаризму, де вшанували пам'ять загиблих від комуністичного терору українців, поляків та представників інших народів.

«Поруч з українцями тут навічно упокоїлися і найкращі сини польського народу. За прямим наказом Сталіна і Берії без будь-якого суду, без слідства тисячі польських офіцерів, тисячі представників інтелігенції були знищені у катівнях НКВС і поховані в тому числі і тут, на зрошеній кров'ю землі Биківні», – відзначив у своєму виступі Президент України.

За словами Президента, події в Биківні стали відлунням вересня 1939 року, коли Адольф Гітлер разом із Йосипом Сталіним розв'язали Другу світову війну і спробували поділити Європу. «Аншлюс, анексія, окупація – наш східний сусід щойно освіжив в нашій пам'яті, що це таке», – сказав П. Порошенко. Президент підкреслив, що не можна забувати жахіття, які пережили польський та український народи у ХХ столітті, аби більше ніколи не повторилися Бабин Яр чи Катинь, Голокост чи Голодомор.

Водночас Президент зазначив, що, попри трагічні сторінки історії,

обидва народи з гідністю подолали етап примирення та пробачення і перейшли до міцної дружби, взаємної підтримки та стратегічного партнерства. «Пам'ять про страшні часи терору зміцнює наші прагнення разом будувати майбутнє, у якому головною цінністю є людина, її життя, її права та свободи», – сказав П. Порошенко.

Глава держави зазначив, що в боротьбі за ідеали свободи і демократії виявилися найкращі риси українського та польського народів – незламний потяг до свободи та готовність реальними справами допомагати один одному. П. Порошенко підкреслив, що Польща демонструє єдність та підтримку у час, коли Україна зіткнулася з агресією, зазіханням на територіальну цілісність та суверенітет.

Президент висловив співчуття польському народові. «Вічний спокій невинним жертвам і глибоке співчуття живим. Боже, дай сили пережити біль тяжкої втрати і змилуйся над нами! Хай живе українсько-польська дружба!», – заявив П. Порошенко.

Президент Польщі Б. Коморовський подякував українцям за облаштування місця пам'яті жертв тоталітаризму. «Тут, у Биківнянському лісі, де ми молимось за жертвами, хотів би, щоб ми пам'ятали, що загроза є постійною, а пам'ять про жертви може бути захистом та зброєю проти цих загроз», – наголосив він.

Президенти поклали вінки біля Братської могили та вшанували пам'ять жертв тоталітаризму хвилиною мовчання (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 9.04).*

***

Президент П. Порошенко провів засідання весіннього кабінету РНБО. Глава держави ініціював розгляд питання щодо посилення взаємодії українських Збройних сил і Служби безпеки з моніторинговою місією ОБСЄ.

«Наголошуя на виключній важливості координації зі спеціальною моніторинговою місією ОБСЄ, щоб довести неухильне дотримання українськими Збройними силами наказів Верховного головнокомандувача та мінських домовленостей», – сказав глава держави. За словами Президента, необхідно показати всьому світу, що українська сторона виконує взяті зобов'язання. Одночасно підтримувані Росією бойовики та регулярні сили РФ порушують домовленості: не відводять техніку та артилерію, відбуваються обстріли з 120 мм мінометів, фіксуються окремі випадки застосування танкових підрозділів.

Окремо глава держави зазначив, що має бути підвищена інтенсивність роботи та тиску в питанні звільнення всіх заручників. Президент відзначив зусилля співробітників СБУ, у тому числі першого заступника керівника Служби безпеки В. Грицака, у звільненні 16 полонених напередодні.

П. Порошенко також наголосив на необхідності створення спостережних пунктів у буферній зоні на найбільш небезпечних ділянках. Зокрема, ідеться

про Донецький аеропорт, Авдіївку, Піски, Широкине.

Крім того, як підкresлив Президент, має бути забезпечена детальна «дорожня карта» щодо міжнародної миротворчої місії для прискорення процесу початку її роботи в Україні (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 7.04.*)

***

Президент П. Порошенко взяв участь у презентації Суспільного мовлення та публічно поставив підпис під законом про суспільне телебачення та радіомовлення.

«Це той закон, якого Україна чекала 23 роки. То у влади не вистачало волі, то майже завжди не було бажання цим займатися, бо влада завжди хотіла контролювати медіапростір і вважала, що ввести суспільне телебачення – це просто випустити джина з пляшки. Це – та ціна, яку влада має платити за демократію», – заявив Президент.

Глава держави зазначив, що депутати, проголосувавши за цей закон, дали можливість відкрити нову сторінку свободи слова в Україні. «І в мене ніколи не було сумнівів – суспільному телебаченню “так”», – наголосив П. Порошенко.

Президент зазначив, що він особисто дуже залежить від інформаційного середовища і, повертаючись додому вночі, півгодини приділяє перегляду інформаційних ресурсів в Інтернеті. «Я вважаю себе дуже добре поінформованою людиною. І коли я дивлюсь телебаченню, або слухаю радіо, або дивлюсь Інтернет, я не можу сказати, що зі всім згоден. Інколи я вважаю, що і сюжети подаються необ'єктивно, і інформація не завжди точна. Але ми маємо звикати жити в цьому середовищі. Я гордий тим, що за багато місяців своєї президентської діяльності я ніколи нікому не подзвонив і не сказав, подобається мені чи ні той або інший сюжет», – сказав П. Порошенко.

Глава держави нагадав слова, які приписують Вольтеру: «Я не згоден з жодним словом, яке Ви кажете, але готовий померти за ваше право це говорити». «Я на багато що готовий, щоб зберегти свободу слова і демократію в Україні», – заявив П. Порошенко.

«Я впевнений в тому, що це дитя, яке народжене від двох майданів – Майдану помаранчевого і Майдану гідності, – у нього все буде добре», – зазначив глава держави. За словами Президента, в українських журналістів залишаються лише два обмеження – «це музза, бо не до всіх вона приходить, і закон, якого треба дотримуватись».

«Від Першого національного – до Бі-Бі-Сі», – поставив завдання Президент перед нинішнім керівником Першого національного телеканалу З. Аласанією.

При цьому Президент зазначив, що, підписавши закон, направить до парламенту свої пропозиції. «Мені не подобається, що в раді, яка буде призначати керівництво, є політики. Я вважаю, що їм там нема що робити», – заявив він. За словами Президента, політики мають зробити останній крок щодо незалежності суспільного телебачення й дати можливість формувати

керівництво громадським організаціям, журналістам, «щоб вони самі несли відповіальність і за якість, і за неупередженість, і за незалежність і від політиків, і від товстосумів». «Це також є процес деолігархізації нашого суспільства», – зазначив Президент.

Глава держави зазначив, що цей день фактичного початку роботи Суспільного мовлення співпав зі святом Благовіщення. «Це добра звістка і для України, і для світу, – сказав Президент і привітав усіх присутніх зі святом. – Благовість – це завжди надія. На добро, на спасіння, на те, що правда переможе! А правда з нами, і Господь Бог з нами. Я бажаю всім, щоб життя складалося так, щоб приносило якомога менше поганих новин, нехай і об'єктивних, і якомога більше хороших, по-справжньому благих. Слава Україні!» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2015. – 7.04).

***

Президент підписав Закон № 263-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування деяких неприбуткових організацій», який повертає об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку, асоціаціям власників жилих будинків і житлово-будівельним кооперативам статус неприбуткових організацій.

Закон, прийнятий Верховною Радою 18 березня, відновлює умови для акумулювання і використання співвласниками багатоквартирних будинків коштів на проведення капітального ремонту та енергоекспективних заходів у таких будинках і покликаний сприяти забезпеченню житлових прав та інтересів громадян.

Закон підготовлений з урахуванням громадської думки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, асоціацій власників жилих будинків і житлово-будівельних кооперативів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2015. – 8.04).

***

У середу, 8 квітня, на засіданні Кабінету Міністрів України було презентовано систему надання електронних онлайн-сервісів, які дадуть змогу підприємцям зареєструвати бізнес та отримати необхідну довідку, витяг або виписку, не виходячи з дому.

Під час презентації електронних сервісів Міністерства юстиції України та відкритого Єдиного державного реєстру підприємств та організацій Прем'єр-міністр А. Яценюк наголосив, що тепер кожен громадянин країни може отримати будь-яку інформацію про всі суб'єкти підприємницької діяльності, які зареєстровані в Україні.

«Не стояти в черзі, не платити хабарі, не чекати три тижні – а просто вдома на комп'ютері заповнити заявку, провести платіж і роздрукувати довідку», – підкреслив він.

Відтепер для отримання довідки не потрібно жодних електронних цифрових підписів чи інших ідентифікаторів. Достатньо лише оплатити

послугу власною банківською карткою на відповідному сайті.

Кожному документу присвоюється унікальний ідентифікаційний код. Банкір чи представник іншої установи зможе легко перевірити його достовірність, ввівши присвоєний номер на сайті.

Раніше на отримання необхідних паперів підприємці витрачали від кількох годин до кількох днів. Віднині відповідною послугою може скористатися кожен, витративши лише кілька хвилин і не відвідуючи державних органів (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 8.04).

***

Прем'єр-міністр А. Яценюк звернувся до віце-прем'єр-міністра, міністра регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Г. Зубка прискорити процес підготовки до відкриття реєстру земельного кадастру. Про це глава уряду сказав на засіданні Кабінету Міністрів у середу, 8 квітня.

А. Яценюк підкреслив, що база даних реєстру готова лише на 25 %, і звернувся до Г. Зубка: «Треба максимально включатися для того, щоб земельний кадастр був повністю наповнений» (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 8.04).

***

Компанії, які надають послуги ЖКГ, зобов'язані встановлювати прилади обліку.

«НКРЕКП зобов'язана забезпечити фінансування для компаній, а компанії зобов'язані поставити прилади обліку для громадян. Людина має платити за те, що вона отримує. А те, що вона отримує, – повинно відповідати кількості і якості, яка підтверджена відповідними приладами обліку», – наголосив у середу, 8 квітня, на засіданні уряду Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

Він нагадав, що за законом прилади обліку повинні встановлювати компанії, які надають відповідну послугу, і вартість цього включається в тариф.

А. Яценюк наголосив на важливості якості надання послуг ЖКГ. Він звернувся до Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерства енергетики та вугільної промисловості України і НКРЕКП: «Якість послуги – це завдання номер один. Не просто зміна тарифів, а зміна якості, підходів, обліку та компенсація від держави як на субсидії, так і на утеплення будинків і зменшення споживання енергетичних ресурсів».

Прем'єр-міністр також підкреслив, що необхідно ухвалити в парламенті новий закон про Національну комісію з регулювання енергетики і комунальних послуг: «НКРЕКП повинен бути незалежним органом, який прозоро встановлює тарифи, звітує перед громадянами України, звідки взявся цей тариф, і контролює кожну енергопостачальну компанію на предмет відповідності встановленого тарифу і отриманих коштів від

громадян України».

Глава уряду повідомив, що Кабінет Міністрів разом з енергетичним співтовариством уже напрацювали відповідний законопроект (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 8.04*).

***

Уряд України вимагає ухвалення в парламенті закону про ринок природного газу, який передбачає право користування газорозподільними мережами виключно на платній основі. Про це заявив на засіданні Кабінету Міністрів у середу, 8 квітня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

Він нагадав, що практично всі газорозподільні мережі в Україні перебувають у державній власності. Водночас, наголосив А. Яценюк, «облгази, які належать групі Фірташа – Львовчкіна, безкоштовно користуються всіма газорозподільними мережами, які знаходяться в державній власності». «Уряд вимагає ухвалення відповідного закону, який передбачає право користування такими газорозподільними мережами виключно на платній основі – платіть гроші державі, – наголосив глава уряду. – Сподіваюся, що парламент підтримає позицію уряду, ми закінчимо безкоштовне використання газорозподільних мереж і всі приватні облгази будуть платити державі орендні платежі за використання державних газорозподільних мереж».

А. Яценюк нагадав, що Верховна Рада підтримала позицію уряду та ухвалила зміни до Закону України «Про акціонерні товариства» щодо кворуму загальних зборів акціонерних товариств з мажоритарними корпоративними правами держави, завдяки якому держава «повертає контроль над енергетичними компаніями». «Тепер ми повертаємо контроль над всіма газорозподільними мережами, які належать державі, які потрапили в приватні руки і за які держава не отримує ні копійки грошей», – наголосив А. Яценюк (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 8.04*).

***

Уряд України розповсюджує програму з енергоефективності й запроваджує компенсацію вартості утеплення індивідуальних житлових будинків і для ОСББ: «Розмір компенсації буде відповідно 30 і 40 %». Про це повідомив на засіданні Кабінету Міністрів у середу, 8 квітня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

Загальний обсяг задіяних у програмі коштів – 1,57 млрд грн. Скористатися цією програмою зможуть близько 134 тис. сімей.

Глава уряду нагадав, що в минулому році уряд України розпочав програму з компенсації вартості придбання негазових котлів у розмірі 20 %.

Водночас він наголосив на необхідності «споживати менше енергетики». Він навів приклад Польщі, ВВП якої вчетверо більший за ВВП України, проте вона споживає в п'ять разів менше енергоресурсів: «Тому уряд робить програму з енергоефективності. Хочете поміняти газовий котел, який неефективний і дорого для вас коштує, – 20 % вартості компенсує бюджет,

якщо ви вирішили придбати інший, негазовий котел. Хочете утеплити свою квартиру – 30 % від вартості такого утеплення, але не вище 10 тис. грн, – так само держава дає. Хочете утеплити будинок – 40 % вартості для ОСББ, держава компенсує на кожну квартиру, і так само не більше 10 тис. грн».

А. Яценюк звернувся до віце-прем'єр-міністра, міністра регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Г. Зубка разом з керівництвом Ощадного банку провести кампанію з роз'яснення громадянам: «Пояснити людям, як у банку оформити кредит, отримати компенсацію з Державного бюджету на те, щоб купити нові вікна, утеплити будинок, замінити котел і отримати компенсацію». Роз'ясненням, за його словами, також мають зайнятися обласні державні адміністрації разом з обласними підрозділами Ощадного банку по Україні.

Глава уряду також підкреслив, що одне з головних завдань уряду – «зробити все для зменшення вартості для кожної сім'ї як платіжки, так і витрат на житлово-комунальні послуги»: «Для того щоб скомпенсувати тарифи, уряд розпочав широку програму субсидій», – нагадав він, зазначивши, що до громадян уже надійшли перші листи з документами, необхідними для оформлення субсидії.

«Із декількох десятків документів, які треба було подавати, ми практично повністю забрали бюрократію і спростили цей процес. Людина отримує заяву, заповнює відповіді на 15 питань, відправляє її в соціальну службу, не стоїть в черзі. І соціальна служба самостійно призначає субсидії для громадян», – зазначив А. Яценюк.

«Той, хто малозабезпечений, кому не вистачає коштів на сплату житлово-комунальних послуг, – той отримує пряму субсидію від держави», – підкреслив він, нагадавши, що в Державному бюджеті на фінансування субсидій уряд передбачив 24,5 млрд грн, і субсидії зможуть отримати до 15 млн громадян.

Глава уряду звернувся до Г. Зубка провести нараду з керівниками обласних державних адміністрацій і представниками енергопостачальних компаній та ще раз перевірити, як розсилаються заяви на отримання субсидій: «Міністра соціальної політики також прошу продовжувати ту роботу з роз'яснення людям, що робить уряд» (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 8.04).

***

У вівторок, 7 квітня, у Києві відбулася презентація Національного суспільного мовлення, яке складатиметься з двох незалежних телеканалів і трьох радіоканалів.

Під час презентації Прем'єр-міністр України А. Яценюк наголосив, що при організації роботи суспільного телебачення важливо «як позбавитися впливу влади на формування органів управління нового суспільного телебачення, так і дати можливість для незалежних і гарантійних джерел фінансування». А. Яценюк зазначив, що під час його дискусії з генеральним директором Національної телекомпанії України З. Аласанією щодо того,

якою повинна бути форма суспільного телебачення, було погоджено, що необхідно відмовитися від форми державного підприємства.

«Суспільне телебачення відповідно до постанови уряду створене як публічне акціонерне товариство, – повідомив глава Кабінету Міністрів України. – Не державна компанія, яка безпосередньо контролюється Міністерством фінансів, урядом і Прем'єр-міністром, а як виключно незалежний орган, який повинен мати свою систему управління».

Суспільне телебачення, підкреслив глава уряду, дуже важливе сьогодні в умовах інформаційної війни, розпочатої Росією (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 7.04).

***

Кабінет Міністрів 8 квітня схвалив проект закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження контрактної форми роботи в галузі культури». Про це повідомив під час засідання уряду віце-прем'єр-міністр, міністр культури В. Кириленко.

«Цей закон унормовує питання, яких довго в Україні ніяк не вирішували. Після ухвалення керівники всіх установ культури без винятку, не тільки державної, а й комунальної форми власності, будуть проходити обов'язковий конкурс, і після того з ними підписуватимуть контракт, з переможцем конкурсу, терміном дії на п'ять років», – сказав урядовець.

Документ розроблено Міністерством культури України в рамках здійснення реформ у галузі.

Законопроектом передбачено, що керівники державних і комунальних закладів культури призначатимуться на посаду виключно за результатами проведення конкурсу шляхом укладення із засновником закладу культури контракту терміном на п'ять років.

Художній та артистичний персонал державних і комунальних закладів культури (актори театрів, артисти філармоній, творчих ансамблів, цирків тощо) призначатиметься на посаду за результатами проведення конкурсу шляхом укладення контрактів термінів до трьох років.

Прикінцевими положеннями законопроекту також передбачено, що:

- з працівниками художнього та артистичного персоналу, які на момент набрання чинності законом працюють у державних і комунальних закладах культури, укладається контракт терміном до трьох років без проведення конкурсу;

- з керівниками державних і комунальних закладів культури, які на момент набрання чинності законом працюють на безстроковому трудовому договорі, укладається контракт терміном на п'ять років без проведення конкурсу;

- керівники державних і комунальних закладів культури, з якими на момент набрання чинності законом укладено контракт, перебувають на посаді до закінчення терміну його дії.

Прийняття законопроекту дасть можливість оновити керівний склад державних і комунальних закладів культури, упорядкувати трудові відносини

з професійними творчими працівниками закладів культури, стимулювати їхню творчу діяльність, забезпечити ефективне застосування керівництвом закладу їхнього творчого потенціалу, приведення у відповідність цієї сфери суспільних відносин до західноєвропейської практики (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 8.04).

***

Урядом України схвалено плани імплементації актів законодавства ЄС у сфері бухгалтерського обліку та аудиту.

З метою практичного виконання зобов'язань української сторони за Угодою про асоціацію Кабінет Міністрів 8 квітня ц. р. схвалив плани імплементації:

- Директиви 2013/34/ЄС Європейського парламенту та Ради ЄС про річну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність і пов'язану звітність певних типів підприємств;
- Директиви 2006/43/ЄС Європейського парламенту та Ради про обов'язковий аудит річної звітності та консолідованої звітності.

Впровадження у національне законодавство України положень цих Директив сприятиме встановленню спрощених вимог до фінансової звітності та зменшенню регуляторного контролю для малих підприємств. Водночас будуть посилені вимоги щодо розкриття інформації для великих підприємств і суспільно-значущих компаній, таких як банки, підприємства, що здійснюють страхову діяльність, тощо. Також з метою боротьби із фінансовим шахрайством і корупцією Директиви ЄС у сфері бухгалтерського обліку та аудиту містять зобов'язання щодо запровадження вимог, відповідно до яких підприємства та державні адміністрації повинні розкривати прибутки, отримані внаслідок діяльності, пов'язаної з використанням природних ресурсів. Загалом завдяки більш уніфікованим, чітким і легким для розуміння фінансовим звітам планується поліпшення транскордонної діяльності підприємств і розширення їхніх можливостей для пошуку фінансування.

На сьогодні урядом схвалено 98 планів імплементації щодо впровадження в національне законодавство 139 актів права ЄС. Усього в рамках Угоди про асоціацію необхідно імплементувати понад 350 актів, у тому числі 160 протягом 2014–2017 pp. (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 8.04).

***

Уряд своєю постановою затвердив розроблену Мінрегіоном Методику формування спроможних територіальних громад. Під час засідання уряду 8 квітня документ презентував віце-прем'єр-міністр України, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Г. Зубко.

Одним з основних положень Методики є визначення потенційних адміністративних центрів майбутніх спроможних територіальних громад та

їхніх зон впливу.

Потенційними адміністративними центрами в першу чергу визначаються міста обласного значення та населені пункти, що мають статус районних центрів.

Адміністративними центрами потенційно можуть бути також села, селища, міста, що історично мали статус районних центрів і перебувають на відстані понад 20 км від міст обласного значення, районних центрів, а також інші населені пункти.

Необхідною умовою визначення адміністративного центру спроможної територіальної громади є наявність адміністративних будівель для розміщення органів управління місцевого самоврядування, органу правопорядку, пожежної частини, пункту швидкої допомоги, центру надання адміністративних послуг, державного казначейства тощо.

Крім того, адміністративний центр повинен мати установи соціальної інфраструктури, заклади загальної та дошкільної освіти, охорони здоров'я первинного рівня, соціального захисту.

Зона доступності населених пунктів до адміністративного центру спроможної територіальної громади становить 20–25 км. Ця зона визначається з урахуванням доступності основних публічних послуг, що надаються на територіях цих громад.

Згідно з положеннями Методики, території громад формуються з врахуванням принципу повсюдності, а також мають бути нерозривними, розташованими в межах області та, по можливості, у межах одного району.

Також у Методиці містяться вимоги щодо розробки проекту перспективного плану формування територій громад кожної області.

Проект перспективного плану має містити графічну частину, яка відображає межі спроможних територіальних громад, потенційні адміністративні центри таких громад та всі населені пункти, а також паспорт спроможної територіальної громади з описом кожної такої громади.

Затвердження Методики формування спроможних територіальних громад є першим етапом реалізації Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», що набрав чинності 4 березня цього року (*Урядовий портал* (www.ktn.gov.ua). – 2015. – 8.04).

***

*Міністр енергетики та вугільної промисловості України
В. Демчишин зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом ФРН в
Україні К. Вайлем.* Під час зустрічі міністр проінформував про хід реформ в енергетичній галузі України.

В. Демчишин наголосив, що саме завдяки підтримці Німеччини значно посилено рівень енергетичної безпеки України протягом останніх двох років, і відзначив важливість співпраці з німецькими компаніями для забезпечення постачань природного газу з ЄС до України в реверсному режимі.

Зокрема, міністр зазначив, що створення нових взаємовідносин на енергетичному ринку шляхом реформування відповідно до європейських

стандартів дасть можливість отримати конкурентоспроможний, прозорий, доступний ринок енергетичних ресурсів.

Також сторони обговорили стан виконання «зимового» пакету щодо постачання російського газу та очікування щодо укладення нової угоди під час чергового раунду тристоронніх консультацій, які відбудуться найближчим часом.

Учасники зустрічі запевнили в готовності до подальшого плідного взаємовигідного співробітництва України та Німеччини у сфері енергетики (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 7.04.*)

***

Міністр соціальної політики України П. Розенко зазначив, що системи УТОС та УТОГ отримають належну підтримку держави.

«Держава надзвичайно цінує накопичений цими організаціями досвід і надаватиме їм усю можливу допомогу», – зазначив П. Розенко. За його словами, на одному з найближчих засідань уряду буде ухвалена постанова щодо порядку бюджетного фінансування громадських організацій, зокрема й УТОГ та УТОС.

«Держава виділяє на потреби товариств інвалідів відповідні кошти, що дає змогу підтримати їхню інфраструктуру, – сказав міністр. – Хочу із вдячністю відгукнутися про роботу цих інституцій та їхню готовність підключитися до вирішення питань соціальної та трудової реабілітації інвалідів, зокрема тих, хто повертається до цивільного життя після участі в бойових діях» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 8.04.*)

***

Мінприроди заборонило санітарні рубки в природних заповідниках і заповідних зонах.

Міністр екології на природних ресурсів України І. Шевченко підписав Наказ «Про додаткові заходи щодо збереження біорізноманіття територій та об'єктів природно-заповідного фонду» № 114.

Документом забороняється проведення санітарних заходів у частині санітарних рубок дерев і ліквідації захаращеності у межах природних заповідників, заповідних зон біосферних заповідників і національних природних парків, що належать до сфери управління Мінприроди, за винятком випадків, передбачених ч. 3, 5 та 6 ст. 16 Закону України «Про природно-заповідний фонд України».

Нагадаємо, 23 березня 2015 р. міністр екології та природних ресурсів України І. Шевченко зустрівся з активістами-екологами, які пікетували Мінприроди, вимагаючи припинити «санітарні рубки» лісів.

Міністр негайно доручив створити робочу групу з питань здійснення санітарних заходів у природних заповідниках і заповідних зонах. До складу робочої групи увійшли також і представники громадських організацій, що були присутні на зустрічі (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 7.04.*)

ПОЛИТИКА

Специальная мониторинговая миссия Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе заявляет, что на сегодня полного отвода тяжелого вооружения на Донбассе от линии разграничения не произошло. Об этом заявил представитель СММ ОБСЕ М. Боцюркив, передает УНИАН.

«Наблюдатели сообщают, что есть много случаев перемещения тяжелого вооружения, но мы не можем точно говорить, что произошел полный отвод», – отметил спикер.

Он также добавил, что миссии необходимы гарантии, что отведенное вооружение не будет возвращено на передовые позиции.

Как известно, минскими договоренностями от 12 февраля предусмотрено прекращение огня на Донбассе с 15 февраля, а также отвод тяжелого вооружения от линии разграничения. В штабе АТО заявляют, что Украина осуществила четыре этапа отвода тяжелого вооружения, однако полностью не отведет технику от линии соприкосновения, пока не получит подтверждения отвода вооружений террористами. Боевики же уверяют, что завершили отвод тяжелого вооружения от линии соприкосновения, а украинские военные это отрицают, заявляя, что враг перегруппировывает силы (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 7.04).

***

Пять миллионов украинцев на грани выживания – ООН.

В гуманитарной помощи, в том числе и критичной для выживания, по подсчетам ООН, нуждается пять миллионов украинцев. Об этом в интервью Сегодня.ua сообщила глава Управления ООН по координации гуманитарных вопросов в Украине Б. Манзи (<http://korrespondent.net/ukraine/3501320-piat-millichionov-ukrayntsev-na-hrany-vyzhyvaniia-oon>).

«По нашим оценкам, а также по оценкам наших коллег из других организаций, гуманитарная помощь необходима сейчас пяти миллионам человек по всей Украине, в том числе гуманитарная помощь, необходимая для спасения жизни», – сказала она.

«Кто эти люди? Более миллиона человек из-за войны были вынуждены оставить свои дома – и теперь они нуждаются в помощи. Это также те, кто приняли беженцев, кто был щедр, дали им кров и помощь, но сейчас и их ресурсы оказались крайне ограниченными», – подчеркнула Б. Манзи.

«Наконец, есть люди, которые месяцами и месяцами живут под обстрелами. У них нет дома – только бомбоубежище, нет света, нет нормальной еды и воды, нет предметов гигиены. Там есть маленькие дети, которые прожили так большую часть своей жизни», – добавила она.

Ранее сообщалось, что ООН может сократить поставки гуманитарной

помощи на Донбасс из-за нехватки средств (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 8.04).

***

Миротворча місія, якщо справа дійде до її надсилання в Україну, буде комбінованою – у ній будуть присутні як ЄС, так і ООН. Про це сказав представник України в ООН Ю. Сергєєв в інтерв'ю «Українській правді» та «Європейській правді».

«Очевидно, що це буде комбінована місія. В якому форматі буде присутня ООН, а в якому Європейський Союз – ще питання, яке потребує погодження», – сказав він.

За словами Ю. Сергєєва, Євросоюзу надіслати своїх миротворців буде простіше, оскільки ЄС може зробити це без мандату ООН. «З іншого боку, мандат ООН надає додаткові політичні можливості», – зазначив Ю. Сергєєв.

«Отже, присутність “блакитних касок” ООН теоретично можлива. А практичне просування – це вже інше питання. Неформальні консультації щодо миротворців ми почали одразу після ухвалення рішення РНБО. Після офіційного звернення Президента ми їх лише формалізували», – пояснив представник України в ООН.

Нагадаємо, раніше представник України в Євросоюзі К. Єлісеев заявив, що направлення Євросоюзом миротворчого контингенту на Донбас не потребує попереднього узгодження мандата такої місії з Радою Безпеки ООН (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2015. – 8.04).

***

Нидерланды ратифицировали соглашение Украина – ЕС об ассоциации. Так, нижняя палата Генеральных штатов Нидерландов уже ратифицировала Соглашение Евросоюза с Украиной об ассоциации. Об этом сообщает Посольство Украины в Нидерландах в социальной сети Facebook (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2015. – 7.04).

***

В Риге, на саммите Восточного партнерства, который состоится 21–22 мая, Украина безвизовый режим с Европейским Союзом не получит. Согласно последним оценкам экспертов, Украина не успеет сделать всего, как нужно для официального подтверждения, что она готова и можно начинать. Такое мнение высказал журналистам посол Польши в Украине Г. Литвин. При этом он уверен, что политическое решение о получении Украиной безвизового режима принято, однако само движение заработает только после выполнения Украиной всех технических условий.

Политически Европейский Союз готов открыть безвизовое движение для Украины, однако необходимо реализовать конкретные технические условия с украинской стороны, – отметил посол.

Г. Литвин также пояснил, что на Рижском саммите в мае будет подготовлен конкретный календарь подготовки получения безвизового

режима Украиной.

Напомним, ранее глава представительства ЕС в Украине Я. Томбинский сообщал, что на саммите Восточного партнерства в Риге не будет принято решение о предоставлении Украине безвизового режима с Европейским Союзом (**УРА-Информ** (<http://ura-inform.com>). – 2015. – 8.04).

***

Литва временно отказывает украинцам в предоставлении убежища.

В настоящее время литовские власти временно не принимают решения о предоставлении убежища гражданам Украины, число запросов со стороны которых в последнее время существенно возросло, пишет в среду газета Lietuvos žinios (<http://korrespondent.net/world/worldabus/3501183-lytva-vremenno-otkazyvaet-ukrayntsam-v-predostavlenyy-ubezhyscha>).

На фоне событий на Донбассе в минувшем году заметно возросло число граждан Украины, желающих получить убежище в Литве. С такой просьбой обратилось 70 граждан Украины, а в прежние годы таких бывало от силы по пять человек. В прошлом году 31 украинец получил дополнительную охрану, отмечает издание.

Соответствующие ведомства в Литве ожидают решений со стороны властей Украины, которые намерены создать условия бежавшим из конфликтной зоны гражданам для обустройства в других районах страны. «Если будет констатировано, что по сути у этих людей есть реальная возможность переехать и обосноваться в других регионах Украины, чтобы быть в большей безопасности, то это неизбежно повлияет на принятие решений о целесообразности предоставлении убежища гражданам Украины, бегущим от военных действий», – сказал заведующий отделом по вопросам убежища департамента миграции Литвы В. Островной.

Напомним, за первые два месяца 2015 г. о политическом убежище в Польше ходатайствовали более 2200 украинцев. Тем не менее, несмотря на вооруженный конфликт и кризис в соседнем государстве, польские чиновники не придали статус беженца ни одному из них (**Корреспондент.net** (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 8.04).

***

Россия будет добиваться вывода из Украины иностранных воинских формирований. Об этом заявил заместитель министра иностранных дел РФ Г. Карасин в интервью «Российской газете» (<http://korrespondent.net/world/russia/3500941-rossiya-budet-dobivatsia-vyvoda-yz-ukrany-unostrannykh-voisk>).

«Мы знаем, что в Украину собираются приехать сотни военных из Соединенных Штатов и НАТО, которые будут тренировать Национальную гвардию. Создаются лагеря подготовки не только в Западной Украине, но и в других районах страны. Это опасный процесс», – заявил он.

Дипломат добавил, что РФ будет добиваться того, чтобы все иностранные и незаконные вооруженные формирования из Украины ушли.

Вместе с тем В. Карасин заявил о необходимости Вашингтону оказывать давление на Киев с тем, чтобы он конструктивно подходил к вопросу урегулирования конфликта на юго-востоке Украины (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 7.04).

***

Отношения с вице-президентом США Д. Байденом могут негативно сказаться на дальнейшей карьере Премьера Украины А. Яценюка. Такое мнение выразил глава Института украинской политики К. Бондаренко в комментарии изданию «Капитал».

По его словам, есть традиционная общепринятая практика международных отношений. «Есть у нас посол Д. Пайетт, который общается с Президентом Украины, со всей вертикалью на высшем уровне власти. Он передает информацию Д. Керри, тот информирует о ситуации в Украине президента Б. Обаму», – пояснил эксперт.

Вместе с тем у Премьера А. Яценюка есть свои выходы на американский истеблишмент, отметил К. Бондаренко. «Он не очень считается с тем, что существует некая установленная практика международных связей», – сказал эксперт.

По словам К. Бондаренко, А. Яценюк напрямую работает с вице-президентом Д. Байденом. «У них установлен четкий контакт еще с прошлого года. Более того, украинский Премьер считается любимчиком Д. Байдена и это очень многим не нравится в Вашингтоне, поскольку выявляет несогласованность в команде демократов», – отметил он.

По мнению эксперта, прямой выход А. Яценюка на Д. Байдена ослабляет позиции Премьера в Украине, хотя сам он думает, что усиливает. «Я думаю, что для А. Яценюка эти отношения с Д. Байденом могут стать фатальными в плане его дальнейшей карьеры», – резюмировал глава Института украинской политики (*Минпром* (<http://minprom.ua/news/181817.html>). – 2015. – 8.04).

***

Лидер КПУ П. Симоненко намерен подать в суд на сотрудников СБУ. Он намерен написать заявление в милицию относительно якобы нарушения тайны следствия работниками Службы безопасности Украины.

По словам коммуниста, стали известны факты грубейшего нарушения закона Украины о неразглашении тайны следствия. П. Симоненко заявил, что он, согласно подписке, ничего не разглашал, а вот сотрудники СБУ раскрывают информацию, умышленно ее фальсифицируя.

Ранее П. Симоненко допрашивали более 11 часов как свидетеля.

Напомним, СБУ вызвала П. Симоненко на допрос для проверки обстоятельств его пребывания на съезде КПРФ в Москве и по поводу преступлений против нацбезопасности Украины. 30 марта министр юстиции Украины П. Петренко обратился к СБУ с требованием проверить распространенную накануне народными депутатами информацию об

избрании П. Симоненко в президиум пленума КПРФ (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2015. – 7.04).

ЕКОНОМІКА

В марте українці продали інострannой валюты на 129,2 млн дол. больше, чем купили. Об этом говорится в сообщении на сайте НБУ.

Кроме того, в Нацбанке отметили, что на валютном рынке Украины в марте наблюдаются признаки снижения напряжения. Этому способствовали как оперативные регуляторные меры Национального банка, так и начало новой четырехлетней программы финансовой помощи в рамках механизма расширенного финансирования EFF с Международным валютным фондом, считают в НБУ.

«Сотрудничество в рамках новой программы с Международным валютным фондом способствовало улучшению рыночных ожиданий и заложило основы долгосрочной стабилизации ситуации в экономике Украины», – сообщил директор департамента открытых рынков НБУ О. Чурий.

Увеличение учетной ставки до 30 % и, соответственно, ставок по активно-пассивным операциям НБУ способствовало достаточно сдержанной динамике денежного предложения – объем монетарной базы в марте возрос всего на 0,1 % (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 8.04).

***

Ранніми зерновими вже засіяно 1,7 млн га.

Станом на 8 квітня посів ранніх зернових культур проведено на площі 1,7 млн га, або 74 % до прогнозу (у 2014 р. – 2,4 млн га), у тому числі: пшениці – 117 тис. га, або 83 % (у 2014 р. – 153 тис. га), ячменю – 1,3 млн га, або 73 % (у 2014 р. – 1,8 млн га), вівса – 158 тис. га, або 67 % (у 2014 р. – 234 тис. га) та гороху – 144 тис. га, або 83 % (у 2014 р. – 171 тис. га).

Крім того, у 12 областях розпочато та проводиться посів цукрових буряків. На сьогодні посіяно 56 тис. га, або 20 % до прогнозу (у 2014 р. – 276 тис. га).

Розпочато посів соянику, який проведено на площі 27 тис. га (у 2014 р. – 610 тис. га) (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 8.04).

***

В Україні 683 громадянами задекларували понад 1 млн грн.

Протягом перших трьох місяців поточного року громадянами України подано майже 194 тис. декларацій про майновий стан і доходи. Загальна сума задекларованих доходів становить 13,8 млрд грн, визначено до сплати податку на доходи фізичних осіб – 289,8 млн грн. Порівняно з минулим роком ці показники збільшилися на 18 та 12 % відповідно.

Найбільшу кількість декларацій подано у Запорізькій, Миколаївській, Дніпропетровській та Харківській областях. Істотно підвищився рівень декларування доходів громадян у Кіровоградській, Сумській та Полтавській областях.

За видами доходів найбільше громадянами декларувались доходи від заробітної плати (4,2 млрд грн), від успадкованого або отриманого в дарунок майна (3,7 млрд грн), інші доходи (3,5 млрд грн) та від продажу нерухомого (рухомого) майна (1,1 млрд грн).

Правом на отримання податкової знижки скористалися понад 53 тис. осіб, сума податку на доходи фізичних осіб, яка підлягає поверненню, становить 71,9 млн грн (*Урядовий портал* (www.ktni.gov.ua). – 2015. – 8.04).

***

У I кварталі 2015 р. «Укрзалізниця» сплатила до бюджету та державних цільових фондів 2,9 млрд грн.

Попри складну економічну та політичну ситуацію в Україні та зменшення обсягів перевезень пасажирів і вантажів, залізниці залишаються одними із найбільших підприємств, які наповнюють державний бюджет країни.

Так, за I квартал 2015 р. «Укрзалізниця» сплатила податків та обов'язкових платежів до бюджету і державних цільових фондів 2,9 млрд грн, що на 130,1 млн грн або на 4,6 % більше ніж за аналогічний період минулого року. Зокрема, до державного бюджету сплачено 1,2 млрд грн, що на 508,2 млн грн більше, ніж у I кварталі 2014 р.

За очікуваними даними, залізниці України впродовж I кварталу 2015 р. перевезли майже 77 млн т вантажів, що на 24,5 % менше аналогічного періоду 2014 р. Серед основних причин значного падіння вантажоперевезень – бойові дії на Сході України та руйнування великої кількості об'єктів залізничної інфраструктури Донецької залізниці, на долю якої зазвичай припадає найбільший обсяг відправлення вантажів. Стрімке падіння вантажообігу на Донецькій залізниці розпочалося з червня минулого року й за 2014 р. падіння вантажообігу до 2013 р. становило 34,1 %.

Ситуація на Сході України негативно вплинула й на обсяги пасажирських перевезень. Загалом за три місяці 2015 р. послугами залізниць скористалося 97,9 млн пасажирів, що менше минулорічного рівня на 4,4 %.

Дохід «Укрзалізниці» від пасажирських перевезень за перші три місяці 2015 р. становить 935,3 млн грн, що на 4,5 % менше, ніж за відповідний період минулого року. При цьому фінансовий результат від пасажирських перевезень очікується збитковий – 2,3 млрд грн, що на 5,8 % більше, ніж у I кварталі 2014 р., у тому числі в приміському сполученні – 966,8 млн грн, що на 2,2 % більше звіту I кварталу 2014 р.

Загалом за перші три місяці 2015 р. фінансовий результат від діяльності залізниць по перевезеннях прибутковий і становить 1,7 млрд грн, за аналогічний період 2014 р. цей показник становив 0,8 млрд грн. Наразі всі залізниці України, крім Донецької, є прибутковими (*Урядовий портал*

(www.kmu.gov.ua). – 2015. – 7.04).

***

Протягом січня – березня 2015 р. фахівці Держфініспекції в Києві забезпечили усунення порушень, що призвели до втрат фінансових і матеріальних ресурсів, на суму майже 14,5 млн грн.

За матеріалами ревізій і перевірок правоохоронні органи розпочали вісім досудових розслідувань.

До суду пред'ялено дев'ять позовів щодо відшкодування втрат фінансових і матеріальних ресурсів на загальну суму майже 9 млн грн.

За недотримання законодавства 16 посадових осіб притягнуто до адміністративної відповідальності, один – до дисциплінарної, ще одну особу звільнено із займаної посади (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 8.04*).

***

Протягом січня – березня 2015 р. фахівці Держфініспекції в Донецькій області забезпечили усунення порушень, що призвели до втрат фінансових і матеріальних ресурсів на суму понад 3,6 млн грн.

У 18 випадках до установ, під час ревізій яких виявлено порушення, застосовано фінансові санкції у вигляді зупинення операцій з бюджетними коштами, призупинення бюджетних асигнувань і зменшення бюджетних призначень.

За допущені порушення 93 посадових осіб притягнуто до адміністративної відповідальності (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 8.04*).

***

У Рівненській області станом на 1 квітня укладено майже 100 тис. договорів оренди земельних пайв.

Площа переданих в оренду пайв становить 231,5 тис. га, або 38 % від розпайованих сільськогосподарських земель області.

Загальна сума виплат згідно з укладеними договорами оренди становить 247,5 млн грн, що майже на 80 млн грн більше нарахувань 2014 р. Розмір середньої орендної плати за договорами збільшився на 300,5 грн і становить 1068,8 грн орендної плати за один гектар на рік (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 7.04*).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Международный валютный фонд не исключает, что властям Украины не удастся договориться с держателями суверенных облигаций об отсрочке, списании и уменьшении стоимости долга. Об этом заявил первый заместитель главы правления МВФ Д. Липтон, выступая в Институте мировой экономики Питерсона в Вашингтоне.

По его словам, если Украина договорится с кредиторами о реструктуризации госдолга до прибытия следующей миссии МВФ в июне, это будет хорошим знаком, а если нет – фонд будет работать над тем, как продолжать кредитную программу.

«Было бы полезно, если бы Украина и ее кредиторы смогли договориться до того момента. Если этого не произойдет и фонд не сможет принять решение в июне, мы будем решать, как идти дальше», – сказал Д. Липтон. У МВФ достаточно много свободы для оценки прогресса страны-заемщика на этом этапе, подчеркнул он.

Д. Липтон отметил, что украинское правительство сейчас ведет сложные переговоры с кредиторами и выразил надежду на успех этой работы. Он уточнил, что, по прогнозам, государственный и гарантированный государством долг Украины достигнет своего пика 94 % от ВВП в 2015 г.

Он напомнил, что цель реструктуризации госдолга заключается в обеспечении дополнительного финансирования в сумме 15 млрд дол. в течение 2015–2018 гг., снизив его уровень до 71 % от ВВП к 2020 г., а также избежав осложнений в графике погашения после того, как кредитная программа Фонда завершится (*Минпром (<http://minprom.ua>). – 2015. – 8.04*).

***

Базовая инфляция за месяц ускорилась до 44,6 %.

Данные приводятся без учета оккупированного Крыма.

Базовая инфляция (базовый индекс потребительских цен) в Украине в марте 2015 г. по сравнению с марта 2014 г. ускорилась до 44,6 %. Об этом сообщает Государственная служба статистики Украины.

С начала года, к декабрю 2014 г., базовая инфляция составила 19,8 %.

За три месяца по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, инфляция составила 34,7 %.

Базовая инфляция в марте 2015 г. составила 10,8 % по сравнению с февралем текущего года.

Как сообщал «Минфин» ранее, инфляция в Украине в марте 2015 г. составила 10,8 % (*Минфин.com.ua (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 7.04*).

***

Міжнародне рейтингове агентство Rating and Investment Information, Inc. (Японія) знизило рейтинг зобов'язань України в іноземній валюті до

рівня «СС». Про це йдеться в повідомленні Міністерства фінансів.

«У середу, 8 квітня 2015 р. Rating and Investment Information, Inc. знизило рейтинг зобов'язань України в іноземній валюті до рівня “СС”, – йдеться у повідомленні.

Крім того, агентство помістило рейтинг на перегляд у бік зниження.

Як повідомлялося, Міжнародне рейтингове агентство Moody's знизило кредитний рейтинг України до «Са» із «Саа3», залишивши прогноз негативним (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 8.04.*)

***

В ПАТ «Киевводоканал» посчитали, насколько больше придется платить за воду.

В структуре квитанции за жилищно-коммунальные услуги за среднюю двухкомнатную квартиру в Киеве доля оплаты на холодную воду и водоотвод составляет около 10 %. Об этом заявила заместитель гендиректора «Киевводоканала» по экономике и финансам А. Цыганок. «Сейчас средний платеж на столичную квартиру составляет около 50 грн за холодное водоснабжение, и 15 грн – за горячий водоотвод. Эта цифра увеличится на 20–25 грн», – сказала А. Цыганок.

По ее словам, в ПАТ «Киевводоканал» пришли к выводу, что жители столицы такое подорожание «потянут», потому что здесь люди получают самую большую по всей Украине зарплату, а тариф на воду при этом является третьим с конца.

«Насколько это дорого, я думаю, каждый может оценить сам. Для понимания: 1 тыс. л воды стоит столько, сколько, например, полторы буханки хлеба, 10 мин разговоров по мобильному телефону, около одного часа открытого крана или неделя приема ванны», – добавила заместитель гендиректора ПАТ «Киевводоканал» (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2015. – 8.04.*).

***

Укргазпромбанк признали неплатежеспособным на основании постановления правления Национального банка от 7 апреля 2015 г. Об этом сообщили в пресс-службе банка.

«Исполнительной дирекцией Фонда гарантирования вкладов физических лиц принято решение о введении с 8.04.2015 г. временной администрации», – сказано в сообщении.

Уполномоченным лицом ФГВФЛ на осуществление временной администрации назначен Е. Ожго.

Во время действия временной администрации вкладчики Укргазпромбанка могут получить свои средства по депозитам, срок действия которых закончился, и по договорам банковского счета.

«Выплаты по указанным договорам осуществляются в размере вклада, включая проценты, начисленные на день принятия решения Национальным банком Украины об отнесении банка к категории неплатежеспособных и

начала процедуры выведения Фондом гарантирования вкладов физических лиц банка с рынка, но не более 200 тыс. грн», – напоминают в банке.

Как сообщал «Минфин» ранее, 19 марта временная администрация была введена в банк «Киевская Русь» и «Астра Банк» (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 8.04).

***

Мировой экономический рост замедлится в ближайшие несколько лет. Об этом говорится в сообщении Международного валютного фонда, пишет «Прайм». Согласно исследованию МВФ, экономика ряда стран столкнется с частью глобального финансового кризиса.

«Доказательства, представленные в исследовании, предполагают, что отсутствие политических действий по стимулированию инноваций, а также инвестиций в производительный капитал, противодействия негативному импульсу старения вынуждают страны приспособиться к новой реальности слабых темпов роста экономики», – подчеркивается в сообщении.

Экономический спад организация связывает с падением общей производительности труда, которая включает в себя условия труда и капитальные затраты.

Замедление роста производительности труда зафиксировано в странах с формирующимся рынком, а медленное накопление капитала и снижение темпов роста рабочей силы – в странах с развитой экономикой.

Аналитики МВФ отмечают, что текущая политика ряда стран исключает вероятность роста производительности труда. Последние технологические усовершенствования и повышение уровня образования в странах с формирующимся рынком позволили им сократить разрыв в производительности со странами с развитой экономикой. Однако повторения технологического бума в ближайшие годы не произойдет, считают эксперты (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 8.04).

***

Прибыль «Газпрома» упала на 70 %.

В Федеральной таможенной службе России сообщили о падении прибыли «Газпрома» от экспорта газа в течение января – февраля до 7,4 млрд дол., передает радио «Свобода».

По сообщению российских таможенников, экспорт газа сократился с 37,4 млрд куб. м, как это было в январе – феврале 2014 г., до 27,5 млрд в текущем году. Из этого объема 18,7 млрд куб. м российского газа было экспортировано за пределы стран СНГ и 8,8 – в пределах этого содружества.

В Федеральной таможенной службе России также отметили, что с января прошлого года средняя цена газа упала с 334 дол. за тыс. куб. м до 269 (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 8.04).